

TENY FANOLORANA

Ho aminareo anie ny fahasoavan'ny Tompo.

Misaotra an'Andriamanitra lehibe isika noho ny fitiavany sy ny famindram-pony amintsika mandrakariva; ny faharesen-dahatrintsika amin'ny fikambanana Mpanazava sy Tily eto Madagasikara ary indrindra ny fanoloran-tenantsika amin'ny andraikitra masina dia ny fitaizana sy fanabeazana ireo zandrin'i Jesoa Tompo. Adidy tokony efaina ny fiandraiketana ireo Tily kelintsika ary asa takin'izany ny fanomezana izay tena fanabeazana marina ho azy ireo. Raha tia ahy ianao , hoy Jesoa tamin'i Petera, dia "fahano ary ny ondriko". Fandaharana mivoatra manaraka ny fivoaran'ny toetrandro no filana takian'izy ireo nefa ezahina mba tsy hivoana amin'ny fototra nananganan'i Baden Powell azy. Tokony ho fandaharam-panabeazana mivoatra sy manintona ny beazina ihany koa no hovolavolaina sy homentsika azy ireo ary indrindra ho azony kirakiraina eo amion'ny fiainany mba hivelarany amin'ny maha olona feno azy.

Indro ary boky kely iray noezahina novokarina tato amin'ny sampan-draharaha miandraikitra manokana ny fanofanana, ho tahirin-kevitra sy tohana ho an'ny ofana izay efa norantovina, na tamin'ny "Diniky ny filoha" io ,na tamin'ny "Lasy fiofanana" izay efa samy natrehina avokoa. Koa samia ary isika mpiandraikitra tsy ankanavaka mazoto mamaky sy mitrandraka hatrany ary koa hampihatra araka ny tokony ho izy ireo tarazo Tily sy ny tondrozotra maro nosoritina mba hizorana amin'ny fanatontosana ny andraikitra. Manentana antsika mpiandraikitra sy filoha rehetra ihany koa mba samy hazoto amin'ny fifanakalozan-kevitra mba hamahana ny olana izay mety hisy; "ny hevitry ny maro mantsy mahataka-davitra." ary "Ny hevitra tsy azo raha tsy amin'ny olombelona."

Mirary soa indrindra ho antsika mpanabe rehetra tsy ankanavaka mba samy hahefa be daholo amin'ny asan'ny Tompo. Ho an'Andriamanitra irery anie ny voninahitra.

RAMANANJATOVO Andritiana
Biky Misetra
Filoham-paritany Tily Antananarivo Afovoany

SASINTENY

« Lasy mafy - lasy tsara - lasy mamy »

"Miorena tsara amin'ny finoana ianareo, ary na inona na inona ataonareo, na amin'ny teny na amin'ny asa dia ataovy amin'ny anaran'i Jesoa izany, ka misaora an'Andriamanitra Ray amin'ny alalany" (I Pet 5:9 – kol 3:17)

Izany teny mendrika izany no itsenako anao (ise) amin'izao fiomanantsika sy hiatrehantsika ny lasy fiofanana izay iaraha-miantsoroka sy manomana, ary manantanteraka izao.

"Lasy mafy" satria tsy mora ny nanomanana sy hantanterahana azy. Nahafoy fotoana isika rehetra, satria samy nanao ho zava-dehibe ny fiofanana mba hitondrana Avo "ilay fanilo" natolotry ny Tompo dia ny Andraikitsika ary "Mafy" izany, nefa "tsara" ihany koa satria nanolo-tena an-tsitrapo izaho sy ianao (ise).

"Lasy tsara" noho izany no kendrena iainana sy iaraha-miriaria mandritra ny 6 andro, satria efa samy niomana tsara isika hiatrika azy. Manome toky an'ise aho, na dia "fitaka" aza ny toky ho an'ny sasany, fa ho tsara rindra avokoa, ary matipaika na ny fiainana an-dasy na ny lamina rehetra indrindra ny fanofanana andrasan'ise (ianao)

"Lasy mamy" ho antsika rehetra, noho izany, io lasy io

Satria samy efa nandray sy nioty ny mamy tao isika koa manasa an'ise (ianao) aho hanatrika sy hiara-higoka izany fahasoavan-dehibe izany.

Ny hiangaviako an'ise (ianao) farany dia aza adino ny manankina izao "LASY MAFY – LASY TSARA – LASY MAMY" izao amin'ilay Mpahary antsika ary aoka isika samy haharitra amin'izany satria hoy ny Soratra Masina ao amin'ny Kolosiana 4 : 2 "Mahareta amin'ny fivavahana, ka miambena amin'izany amin'ny fisaorana".

Ny LASIKO, LASIN'ISE "...dia ho TSARA LASY IZAHO sy ISE"

TAKATRA Mahefa

Hiran'ny lasy: LASY TSARA, LASY MAFY, LASY MAMY.

1- Ny lasy hatrehinay izao Dia hanova ny fijery Hanavao ny fomba sy fanao Hihatsara ombieny ombieny

LASY TSARA LASY MAFY Hanefena zotom-po LASY TSARA LASY MAMY Ho Mpiandraikitra hanasoa 2- Vonona sy sahy hilofo Hanamafy ny hai-zatra Ho mpanabe hanolokolo Ny tanora sy ny zaza

LASY TSARA LASY MAFY Hanefena zotom-po LASY TSARA LASY MAMY Ho Mpiandraikitra hanasoa

AIM-PANAHY

Ny Mpiandraikitra dia Mpitarika amin'ny sehata maro, izay no maha "leader" azy. Ny voalohany amin'izany dia ny ara-panahy. Nahoana? Ny andininy 11 sy 12 amin'ny fitsipika fototra sy fitsipika anatiny no milaza izany : ny zava-kendrena voalohany dia ny fitarihana ny beazina ho "Vavolombelon'i Jesoa Kristy", ary ny fototra ijoroana voalohany dia ny "Adidy amin'Andriamanitra". Ny ara-panahy no mitarika ho amin'ny zava-dehibe sy fototra roa hafa. Izay no maha mpitarika ara-panahy na "leader spirituel" ny Mpiandraikitra. Noho izany, mba ahatratrarana ny zava-kendrena ifotorana araka izay voalaza etsy ambony ka tsy ho fahazarana fotsiny ihany ny fitodihana amin'Andriamanitra amin'ny fotoana rehetra.

Fikoloana aim-panahy, tsy misy boky kely fianarana momba izany. Ny antony dia satria ny tsirairay dia samy manana ny fomba hifandraisany amin'Andriamanitra. Ny hany hita any anaty boky dia fizaràna ny fiharan'izany aim-panahy izany amin'ny tenan'ny mpanoratra. Tsy misy fampianarana ao. Tsotra izany, ny fananana aim-panahy dia miainga amin'ny tsirairay.

Ny zava-misy dia izao, raha aim-panahy no resahana dia mandeha ho azy miaraka aminy ny vavaka. Hoy ny soratra Masina : "Mivavaha ka aza mitsahatra". Ny vavaka dia resaka mifamaly amin'Andriamanitra. Tsy resaka atao samy irery fa mifamaly, "dialogue".

Marina fa raha jerena dia tahaka ny miteny irery ny olona rehefa mivavaka satria tsy misy feo hafa mamaly. Kanefa mamaly Andriamanitra amin'ny alalan'ny Teniny dia izany ny vavaka sy ny Soratra Masina. Araka izany, tandremo sao miteny irery rehefa mivavaka fa tsy vavaka izany, ka variana amin'ny fangatahana be eny fotsiny.

Rehefa miantso an'Andriamanitra dia ny teniny ihany no avereno aminy, maneke ny fahotanao ary mangataha amin'izay avy eo. Tsy ho anao ihany fa ho an'ny hafa ihany koa. Ny vavaka koa no tetezana mitondra ny finoana ho amin'ny asa. Rehefa fantatrao, tamin'ny alalan'ny tenin'Andriamanitra, ny tokony atao dia makà fotoana "Aminy" handinihana ny "fomba" anatanterahanao izany.

Mazava araka izany fa ny fikoloana aim-panahy dia ny fananana fiainam-bavaka. Tsy ilay vavaka maraina sy hariva na alohan'ny sakafo ihany fa ilay vavaka arahana fandinihana Soratra Masina eo ambany fitarihan'ny Fanahy Masina.

Araka izany, ny Mpiandraikitra dia "leader spirituel" manana fiainam-bavaka entiny manatanteraka ny andraikitra napetak'Andriamanitra taminy.

JOHNARSON .R. Anjahasiniony.

NY FOTOTRA IJOROAN'NY SKOTISMA (Principes fondamentaux du scoutisme)

Raha atao indray mijery dia singa telo no mandrafitra ny fototra ijoroan'ny skotisma: ny tanjon'ny skotisma, ny fototra, ary ny fomba skoto. Ary na inona na inona fikambanana skoto dia samy miorina amin'ireo zavatra telo ireo.

Hojerentsika eto ambany ny famaritana ny atao hoe skotisma araka izay hamaritan'ny lalam-panoren'ny skotisma eran-tany azy.

1 Famaritana

Le Mouvement scout est un mouvement éducatif pour les jeunes, fondé sur le volontariat; c'est un mouvement à caractère non politique, ouvert à tous sans distinction d'origine, de race ni de croyance, conformément aux but, principes et méthode tels qu'ils ont été conçus par le Fondateur et formulés ci-dessous. (Article 1.1 de la Constitution mondiale)

Raha adika tsotra dia toy izao: Ny fikambanana skoto dia firohotam-panabeazana ho an'ny tanora izay miorina amin'ny fanoloran-tenan'ny tsirairay. Fikambanana tsy manao politika, misokatra ho an'ny rehetra ka tsisy fanavahana ara-piaviana, na ara-pirazanana, na ara-pinoana izay mifanara-ka amin'ny tanjona, ny fototra ary ny fomba nanorenan'ny Mpanorina azy.

Tsy hamakafaka ny famaritana izahay eto fa fanontaniana tari-dalana kosa no omena ho an'ny mpiandraikitra ho entiny mamakafaka sy miresadresaka amin'ireo mpiandraikitra na filoha na tari-panofanana.

- -Inona no tiana hambara amin'ny hoe « firohotam-panabeazana » (mouvement éducatif) ?
- -Fa maninona no notsindriana hoe « ho an'ny tanora » ?
- -Inona no azon'ise hambara momba ny hoe "miorina amin'ny fanoloran-tenan'ny tsirairay"?
- -Inona no dikan'ny hoe "tsy manana endrika politika"?
- -Misokatra ho an'ny rehetra tsy misy fanavana ara-piaviana, ara-pirazanana na ara-pinoana.

Manomeza ohatra mifanaraka amin'ny tanjona, ny fototra ary ny fomba nanorenan'ny Mpanorina azy. Iza no namorina ny skotisma? Hazavao ny tanjona, ny fototra, ny fomba?

2-tanjon'ny skotisma

Ity indray ny tanjon'ny skotisma izay nalaina tao amin'ny lalam-panorenan'ny skotisma eran-tany: Le Mouvement scout a pour but de contribuer au développement de jeunes en les aidant à réaliser pleinement leurs possibilités physiques, intellectuelles, sociales et spirituelles, en tant que personnes, que citoyens responsables et que membres des communautés locales, nationales et internationales. (Article 1.2 de la Constitution mondiale)

Raha jerena indray mitopy maso dia ireto voalaza ireto no zavatra azo ambara :

Ara-batana: Ilay ankizy ihany no tompon'andraikitra amin'ny fikoloana sy fanabeazana ny vatany. Tsy ny hanana bika tsara fotsiny anefa fa ny hanana vatana salama mba hiatrehana ny asa andavanandro.

Ara-tsaina: Afaka mampiasa ny sainy amin'ny famoronana. Ny fanaovana izany dia ataony ao anatin'ny fanarahana ny rariny sy ny hitsiny. Manana toe-tsaina afa-mamaha olana, tia karokaroka. Afaka mandray tsara ny fahalalana vaovao. Manana toe-tsaina afaka miala ny mety ho sakantsakana rehetra. Mahatana ny teny nomeny, ary maha-ira-tena. Mahay maka fanapahan-kevitra samirery izay tanterahiny amin'ny fahaiza-manao izay ananany.

Ara-pihetseham-po: Mahalala ny fihetseham-pon'ny hafa sy ny an'ny tena, mahay maneho ny hevitra ao anaty ary mahafehy mandanjalanja tsara ny teny havoaka.

Ara-piaraha-monina: Tsy miolonolona samirery fa mandray anjara feno ao anaty fiaraha-monina. Manana fahaiza-miara-miasa sy mitarika. Liana sy mahay mihaino ny hafa ary memela azy haneho hevitra. Tsy mionona fotsiny amin'ny fanaovana asa soa fa efa mandray an-tanana ny asa iombonana ao anaty rafi-piaraha-monina. Ny teny enti-manatanteraka izany dia ny hoe "manompo".

Ara-panahy: Mahafantatra tsara izay inoany. Mikatsaka an'Andriamanitra ary miaina izany amin'ny fiainana andavanandro amin'ny alalan'ny fanokanana fotoana iresahana Aminy sy ny fanampiana ny hafa.

3- Fototry ny skotisma (les principes du scoutisme)

Ny fikambanana skotisma dia miorina amin'ireo zavatra telo ireo : Adidy amin'Andriamanitra Adidy amin'ny hafa Adidy amin'ny tena

Adidy amin'Andriamanitra: Raha dinihantsika tsara dia mifamatotra amin'ny fivelarana arapanahy izay voalaza tao amin'ny tanjon'ny skotisma izy ity. Indray andro rehefa nanontaniana l Baden Powell momba ny hoe aiza ny hampidirana ny resaka fivavahana amin'ny skotisma, dia hoy izy: «Elle n'y entre pas du tout, elle est déjà là. C'est un des facteurs fondamentaux à la base du scoutisme et du guidisme.» (Allocution à la Conférence mixte des Commissaires, High Leigh, 1926)

Baden Powell dia mametraka ny lanjan'ny finoan'ny tsirairay ho ambony, hoy izy : «Une organisation comme la nôtre manquerait son but si elle ne donnait à ses membres une connaissance de la religion. Mais en général on se trompe sur la manière de faire. Si l'on traitait davantage la religion comme faisant partie de la vie quotidienne, elle n'y perdrait rien de sa dignité et elle y gagnerait sur l'emprise des hommes.» (La Route du succès, page 221)

«Le devoir envers Dieu, le devoir envers le prochain et le devoir envers soi-même en tant que serviteur de Dieu sont la base de chaque forme de religion. Les moyens du devoir envers Dieu varient selon les confessions, mais nous insistons sur un point: le garçon doit observer et mettre en pratique la religion qu'il professe, quelle qu'elle soit.» (Aids to Scoutmastership, page 36)

«Dieu n'est pas un personnage à l'esprit étroit, comme certains semblent l'imaginer, mais un Esprit d'Amour, (...) qui bénit tous ceux qui cherchent vraiment à faire de leur mieux, à son service, suivant les lumières qu'ils reçoivent.» (Éclaireurs, page 326)

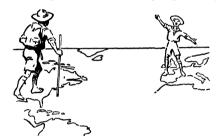
Ireo tenin'i BP ireo dia ampy hanazavana ny adidy amin'Andriamanitra. Anjarantsika kosa ny miresaka sy manadihady ary mampivelatra bebe koa hatrany ny fahalalana izay ananantsika.

Adidy amin'ny hafa: Tsy mionona fotsiny amin'ny fanampiana ireo namana akaiky na havana akaiky (rahalahy, anabavy, ray aman-dreny) fa tena mirotsaka bebe kokoa amin'ny vondrona samihafa eo anivon'ny fiaraha-monina (fiangonana, sekoly, fokontany) miitatra izany ka lasa afaka miara-miasa amin'ny kaominina, ny faritra, ny firenena ary ny sehatra iraisam-pirenena. Ohatra ny ady amin'ny sida, doro ala, ady amin'ny tondra-drano sns ... Manalavitra ny fitiavan-tena fa manisy lanja kokoa ny mahasoa ny hafa. Marina loatra anie ry zalahy ilay hiran'ny Mpanazava Afo manao hoe «...mampandefitra ny mahasoa ny tena ... hikaroka sy hitolona ho an'ny fahasambaran'ny olona... »

Eo ampanefana ny adidy amin'ny hafa dia misy zavatra telo tokony ho tsy ho hadinoana :

- -Ny hajan'ny maha-olona (la dignité humaine)
- -Ny fandriam-pahalemana (la paix)
- -Ny tontolon'ny zavaboaary (l'intégrité de la nature)
- 1-Ny fanajana ny zo maha-olona dia mandray anjara betsaka ny skoto ary miara-miasa amin'ireo fikambanana miaro ny zon'olombelona, na eo amin'ny sehatry ny firenena io na amin'ny sehetra iraisam-pirenena. Ny OMMS (Organisation Mondiale du Mouvement Scout) dia miara-miasa amin'ireo Agence ao amin'ny firenena Mikambana(Nations Unies) amin'izany. Eo amin'ny sehatry ny firenena dia afaka miara-miasa amin'ny fikambanana tsy miankina amin'ny fanjakana izy (ONG).
- 2-Raha niforona ny Boys scout Association dia hitandro ny firahalahiana sy fandriam-pahalemana maneran-tany no tena nataony ho zava-dehibe. Na dia lehilahy mahery an'ady aza i BP dia tsy namolavola ny tanora ho mpiady akory izy fa ny ho tia tanindrazana. Tao aorian'ny ady lehibe voalohany dia hita taratra izany, ary niha-niparika eran-tany ny skotisma.

« Ainsi, en devenant scout, tu fais partie d'une grande armée de jeunes de toutes nationalités et tu as des amis dans tous les continents. »

Eclaireur pejy 288.

3-Ny Conférence mondiale tamin'ny 1971 tany Tokyo dia namaritra mazava tsara izany fiarovana ny tontolo iainana izany. Mba hahazoan'ny tanora ny miresaka sy mifanakalo ary misolo vava ny zavaboaary dia ilaina indrindra ny fanaovana ny sahanasa eny ankalamanjana. Koa amintsika skoto, fiangonana aman'arivony ny eto Madagasikara izay samy manapaka hazo noely isan-taona, afaka manolo-kevitra ve ise manoloana izany mba iarovana ny tontolo iainana?

Adidy amin'ny tena: Ny manatanteraka ireo zavatra roa voalaza etsy ambony dia ny vatantenantsika skoto. Noho izany, mila mitaiza vatana mba hananana toe-batana tomady isika (mahaiza mifantina ny sakafo hahanina, mba manao ala vokona na mandeha an-tongotra rehefa tsy maika...), mamahana ny fahaizana amam-pahalalana, mba hibanjinana io fanampiana ny hafa io. Vatana tsy farofy sy saina feno hakingana no afaka manampy ny hafa fa tsy isika indray no enta-mavesatra ho an'ny hafa.

Tsy any an-dasy ihany ry zalahy ilay manao ala vokona sy mandeha an-tongotra fa tohizana amin'ny fainana andavanandro a! fitaizam-batana ireny fa tsy filam-baniny akory. Tahaka izany koa ny tsy tokony ihinana hena be loatra rehefa mihoatra ny 18 taona ny olona.

4- Ny fomba skoto (la methode scoute)

Toy izao ny volaza ao amin'ny lalam-panorenan'ny skoto maneran-tany : La méthode scoute est un système d'autoéducation progressive fondé sur:

- une promesse et une loi;
- une éducation par l'action;
- une vie en petits groupes comprenant, avec l'aide d'adultes qui les conseillent, la découverte et l'acceptation progressives par les jeunes des responsabilités et la formation à l'autogestion tendant au développement du caractère, à l'accès à la compétence, à la confiance en soi, au sens du service et à l'aptitude aussi bien à coopérer qu'à diriger;
- des programmes progressifs et attrayants d'activités variées fondées sur les centres d'intérêts des participants et comportant des jeux, des techniques utiles et la prise en charge de services à la communauté; ces activités se déroulent principalement en plein air, en contact avec la nature. (Article 3 de la Constitution mondiale)

Toy izao kosa ny voalaza ao amin'ny fitsipika fototry ny MTEM And.13:

Ny fomba fanabeazana dia ny fibeazantenan'ny tsirairay izay miorina sy mivoatra amin'ny:

- Lalàna sy Fanekena,
- Fiainam-bondrona,
- Fandaharana mivoatra sy manintona ahitana fihetsiketsehana maro sy miovaova izay tanterahina indrindra eny ankalamanjàna.

Raha atao indray mijery dia hita ihany fa somary sarotrarotra ny fomba fandikan-teny ka misy zavatra pitsopitsony izay tsy voalaza ato amin'ny fitsipika fototra MTEM nefa tafiditra ao anatin'ilay atao hoe "tsy azo ialana" (essentiel) Ka misy zavatra fito ilay atao hoe "tsy azo ialana":

- -Fanabeazana amin'ny asa tonga dia vavany (Education par l'action)
- -Fifandraisan'ny olon-dehibe sy ny tanora (Relation adulte jeune)
- -Fiainana ankalamanjana (vie dans la nature)
- -Tontolon'ny nofy sy eritreritra (cadre symbolique)
- -Lalana sy fanekena (loi et promesse)
- -Fiainam-bondrona (vie en petits groupes)
- -Fisondrotana isam-batan'olona (progression personnelle)

Fanabeazana amin'ny asa tonga dia vavany: Tsy kabary lava reny, tsy torinteny mampatory, fa tonga dia asa « tonga dia vavany" » ny an'ny skotisma. Ao anatin'izany asa izany no hanovozan'ny tanora ny fahalalana, ao no hampivoarany ny tenany, ao ny hanatrarany ny zava-kendreny. Ny programa skoto dia tokony hiorina amin'ny asa tonga dia vavany, raha tsy izany dia tsy azo lazaina hoe programa skoto (vakio fandaharana mivoatra sy manintona - pejy 33)

Fifandraisan'ny olon-dehibe sy ny tanora : Ny andraikitry ny olon-dehibe ato amin'ny skotisma dia ireto zavatra 3 ireto : miaro (sécurise), manolon-kevitra (propose), manolon-tsaina (conseille).

Ny olon-dehibe dia manampy ireo tanora mba hampiyoarany ny tenany. Tsy polisy na zandary akory ny olon-dehibe ka variana manara-maso sy manakiana fotsiny ny fihetsika sy ny ataon'ny tanora. Ny manampy ny tanora hampivelatra ny maha izy azy ny andraikiny. Ary manampy ireo tanora hahatakatra ny zavatra andrasan'ny fiaraha-monina aminy. Noho izany ny olon-dehibe dia mahay miresaka sy mifanakalo hevitra amin'ny tanora.

"Le scoutisme est un Mouvement de jeunes, soutenu par des adultes; ce n'est pas seulement un Mouvement de jeunes organisé par des adultes. En effet, le Scoutisme offre le potentiel pour créer une communauté « apprenante » de jeunes et d'adultes engagés ensemble dans un partenariat d'enthousiasme et d'expérience ... »

Fiainana ankalamanjana: Ny fiainana ankalamanjana dia tsy afa-misaraka amin'ny skotisma. Ny ankalamanjana no manamora ny fampiharana ny fomba skoto. Tsy ny vatana fotsiny no volavolain'ny ankalamanjana fa ny toe-tsaina, toe-panahy, ny toe-po. Ny ankalamanjana no mahatonga ny olona hanana toe-tsaina tia mamorona. Eo amin'ny fiaraha-monina, ny ankalamanjana no mahatonga ny olona hiombona bebe kokoa. Ary hoy B.P hoe "«À côté des livres imprimés et de la Révélation, Dieu nous a donné à lire le grand Livre de la nature. Je ne veux pas faire de l'étude de la nature une forme du culte qui puisse remplacer la religion; je veux seulement signaler que, dans certains cas, comprendre la nature conduit à la religion...» (La Route du Succès, page 198)

Raha mbola azo atao mandehana env antsaha manangana lasy.

Tontolon'ny nofy sy eritreritra: Raha vao miresaka hoe skotisma dia misy kisarisary maro tonga ao an-tsaina. Raha ny hevitry ny hoe éclaireur dia miaramila natao hisava lalana, mbola misy ve izany ankehitriny? ary izany tokoa ve ny ataon'ny skoto ankehitriny? Ny zavatra tiana ho resahiana ao dia ny fananana toe-tsaina tia karokaroka sy faharanitan-tsaina ary olona ilaina. Fa ny tontolon'ny nofy sy eritreritra dia misy lohahevitra iray tiana ho resahina ao (thématique). Ny ohatra alaina eto dia ny momba ny bokin'ny atiala (le livre de la jungle), misy tontolom-piarahamonina amboadia izay miara-miaina amin'ny olombelona. Misy kisarisary maro isan-karazany ao anatin'izany rehefa tena hampiharina amin'ny fomba fanabeazana ka ny mpiandraikitra dia mitana ny anjaran-toeran'ny mpanabe ao anatin'ny tantara ; akelà, bagerà, balo. Mihamiova tsikelikely izany lohahevitra izany arakaraka ny hisondrotan'ny taonan'ny tanora. Izany hoe raha mbola kely ny taonan'ireo ankizy dia misy ilay atao hoe tantara iainana (histoire à vivre) rehefa mihalehibe izy dia ilay tontolon'ny nofy sy eritreitra sisa tavela fa mila tanteraka ilay tantara iainana.

Rehefa mpiandalana izy miditra bebe kokoa amin'ny zavatra tena izy. Ohatra ny haingon-tsehatra amin'ny afon-dasy dia mety dinika sy nofinofy teo amorom-patana. Ka nahatonga azy ireo hamoaka lohahevitra iray.

Ny zavatra hitan'ny maso noharian'ny zanak'olombelona ankehitriny dia mandray anjara betsaka amin'izany ny tontolon'ny nofy sy eritreritra, ka sahia ary manonofy.

Ny tontolon'ny nofy sy eritreritra dia mandrisika ireo tanora hanana toe-tsaina tia mamorona, tia karokaroka. Ny tontolon'ny nofy sy eritreritra dia manamora ny fidiran'ny tanora amin'ny tontolo tena izy. (Mbola hisy fotoana hanazavana ity lohahevitra iray ity)

Lalana sy fanekena (jereo pejy 12): Ny firotsahana ho isan'ny mpikambana ho skoto manerantany dia ny fanaovana fanekena. Ao anatin'izany dia misy fitsipika moraly izay antsoina hoe lalàna skoto. Na inona na inona fombafomba sy teny enti-manonona ny fanekena dia zavatra telo no tena ifotorany dia ny adidy amin'Andriamanitra, adidy amin'ny hafa, adidy amin'ny tena. Tsy misy fanerena ny olona hanao fanekena na amin'ny fomba ankolaka na mivantana. Tahaka ny tsy fisiana'ny fanerena ny olona hiditra ho skoto (il n'y a pas de scoutisme obligatoire). Ny lalàna skoto dia tsy misy endrika fandrarana na fanasaziana . Tsy misy mihitsy skoto azo saziana noho ny tsy

fahatanterahany ny andalana lalàna skoto iray. Ny lalàna sy fanekena dia miova araka ny sampana sy fikambanana. Loharano iray ihany no nanovozana azy rehetra dia izay efa nataon'i B.P hatrany amboalohany.

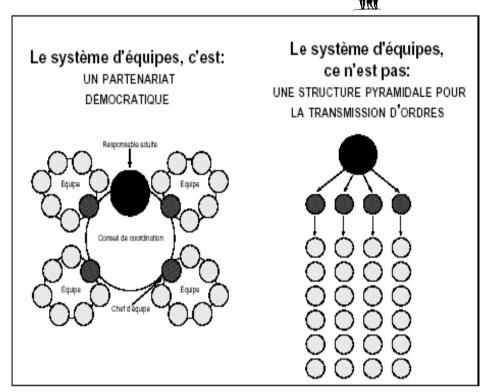
Fiainam-bondrona: Raha jerena amin'ny fiainana andavanandro, ny ankizy sy tanora mitovitovy taona dia mora miaraka avy hatrany, miara-milalao, miara-miresaka. Izay fironana araboajanahary izay no hararaotin'ny skotisma ho lasa fomba enti-manabe ireo tanora. Ny ankizy mpiray vondrona amin'ny ankapobeany dia 4 ka hatramin'ny 8. Ireo vondrona kely ireo no miara-mamolavola sy manatanteraka tetikasa iombonana. Ny vondrona kely ireo dia hahazoana vokatra tsara kokoa raha miohatra amin'ny vondrona be. Afaka maneho hevitra malalaka ny rehetra ary mahatsiaro ho malalaka.

"le Conseil d'Unité : pouvoir exécutif

« Le Conseil d'Unité est l'institution qui exerce le pouvoir exécutif. C'est le Gouvernement de l'unité. Parfois appelée Conseil des chefs de Patrouilles, cette instance réunit les chefs d'équipe et les animateurs adultes. C'est une erreur fréquente de penser que la fonction des animateurs adultes est de diriger l'Unité. Ce pouvoir appartient au Conseil d'Unité. En pratique cela signifie que les animateurs d'unité doivent s'interdire de prendre toute décision importante en dehors du conseil d'Unité. »

« Lunité scoute, une république des jeunes »

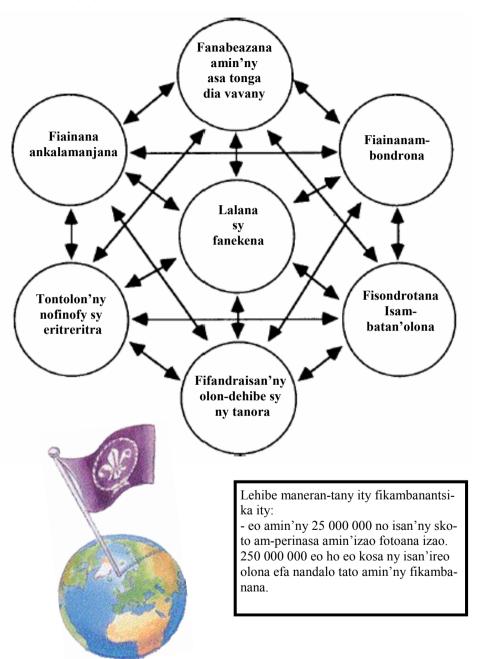
« le but principale du système des patrouilles est de donner une véritable responsabilité au plus grand nombre de garçons, pour leur developper le caractère. Si le chef donne un vrai pouvoir à son chef de patrouille, qu'il attend beaucoup de lui et qu'il laisse le bride sur le cou pour le travail qu'il confie, il aura plus fait pour épanouir la responsabilité de ce garçons qu'aucun programme scolaire n'aurait jamais fait. »,

Eclaireur pejy 43.

Fisondrotana isam-batan'olona: Ny skotisma dia manome lanja ny ezaka vitan'ny tsirairay. Ary manome sehatra hahafan'ny tanora mamaritra ny zava-kendreny. Ny tanora tsirairay dia samy tompon'andraikitra amin'ny fampivoarany ny tenany. Ny ezaka hataony dia arakaraka izay tratry ny heriny ihany. Tsy mihazakazaka maka ambaratonga sy talenta fotsiny izy, fa miara-mamaritra ny zava-kendreny sy fanamby ho vitany miaraka amin'ny mpiray sokajy aminy sy ny mpiandraikitra azy. Ny olona afaka manampy azy amin'izany dia ireo skoto zokiny ara-taona sy ny mpiandraikitra azy.

Rehefa vita ny lahasa natao dia miara-manombana ny ezaka vita miaraka amin'ny mpiandraikitra sy ny mpiray sokajy. Ary dia ilay tanora mihitsy no asaina mamaritra ny lalana nodiaviny sy ny ezaka vitany. Ny ezaka vita dia tsy maintsy marihina amin'ny fanomezana ilay tanora ny talenta na ambaratonga mifanaraka amin'izany.

Ity ambany ity ny kisarisary mamintina izany voambara momba ny fomba skoto.

NY LALÀNA SY FANEKENA.

« Avant d'être reçu Eclaireur, un garçon doit prendre l'engagement suivant :

Je promets sur mon honneur que je ferai de mon mieux :

Pour accomplir mon devoir envers Dieu et le roi.

Pour aider autrui en tout temps.

Pour respeter la loi de l'Eclaireur. » - Eclaireur pejy 12. (io voalaza io no niaingan'ny skoto rehetra, avy eo samy nanova araka izay mifanandrify aminy ny isaky ny firenena, ny fikambanana skoto...)

Dingana iray tsy maintsy tanterahan'ny skoto ny fanekena. Zavatra telo no ekena ao, dia ny hoe hanompo an'Andriamanitra, hanampy ny hafa ary hanoa ny lalàn'ny skoto. Inona no antony anaovana fanekena? Inona ny hevitr'ireo zavatra telo ekena ao? Ahoana no tokony iainana izany eo amin'ny skoto tsirairay? Ezahana hovaliana izany fanotaniana rehetra izany. Rehefa mazavazava aminareo mpiandraikitra dia mba ampitainareo koa amin'ireo ankizy beazina.

Inona no antony tsy maintsy anaovana fanekena?

Ampatsiahivina fa nanoratra boky i B.P. Maro ny boky nosoratany fa ny tena misongadina ary ny hanehoany ny tena heviny mahakasika izao fiainana izao dia izay hita ao amin'ny Eclaireur sy La route du Succès. Raha fintinina, te hitaona; te hiantso ny tsirairay isam-batan'olona izy mba hanana Andriamanitra atahorana (adidy amin'Andriamanitra), hanasoa ny mpiara-belona (adidy amin'ny hafa) ary hikolo ny vatana nomen'ilay Mpahary (adidy amin'ny tena). Ireo no antoka ahatonga ity tany iainantsika ity handroso ka ho lavitra ady sy feno fandriampahalemana, ho lavitry ny aretina ary misy fifampitsimbinana... «Si chacun joue à sa place, et tient son rôle, il y a dans le monde accroissement de prosperité et de bonheur, et il se réalise enfin, cet état attendu et désiré depuis si longtemps: la paix et la bonne volonté entre les hommes ». Eclaireur, pejy 316. Raha ny tena marina, ireo ankizy tezaintsika no ampahalalana izany saingy ianareo chef sy cheftaine izao no azo antoka fa hamaky azy ity koa ilaina no ahafantaran'ireo beazina izany antso izany. Tsy toriteny na fanasana atidoha anefa no ataonareo fa mila mampiasa fomba skoto isika hampitana izany, ohatra, lalao ngeza mirakitra ny ady lehibe faharoa. Any amin'ny faran'ny lalao vao mamintinana am-bava na mizara taratasy kely mihitsy ianareo mirakitra izany foto-kevitra izany ka apetaka eo an-doha fandriana rehefa any an-trano... Tadidio mandrakariva fa zaza ireo resahantsika ireo ka mila zavatra mifanaraka amin'ny taonany ny fomba ampitana hevitra.

Araka izany, mila voaboasana amin'ireo ankizy vao niditra ny zavatra sahala amin'izany mba ahafantarany ny zavatra ho ekeny. Tsy ny fanomanam-panahy izay fotoana fohifohy iny akory no ahazon'ireo ankizy tanteraka ny foto-kevitry ny skotisma iray manontolo, isika olon-dehibe efa antaonany maro aza mbola misy tsy mahazo, fa tantara fohy sy tari-dalana no atao. Noho izany, ampio izy ijanona maharitra ato amin'ny fikambanana fa arakaraka ny maha ela azy ato sy itomboan'ny taonany no hampazava tsikelikely ny zavatra nekeny. Raha fehezina, ny antony anaovana fanekena skoto, dia famaliana an-tsitrapo io antso ho amin'ny fandriampahalemana sy ho fanasoavana ny mpiara-belona io ary ilaina ny lalàna skoto hifehy ny tena amin'ny fiainana andavanandro. Inona moa no antony tsy ahatanteraka ny fandriampahalemana sy ny fifampitsinjovana raha samy miaina ny karazana lalàna tahaka ny an'ny skoto itony avokoa ny olona rehetra eto ambonin'ny tany? Ka izao, miandry ny soa hozaraintsika ity tany ama-monina ity. Izany no tsy ampy eto ka mahatonga azy ity ho sahala amin'izao ahitana azy izao: feno ady, tontolo iainana

simba, ny mahantra miha mahantra, ny aretina miha mitombo... Efa tany amin'ny taona 1900 tany i B.P no efa nahatsinjo izany ka mba miantso antsika koa izy. Iza àry no vonona? Izay manao ENY, mazava ho azy.

« Frères scouts, je vous demande de faire un choix solonnel. Entre les peuples de la terre, il existe des differences de langage, de pensée et de sentiment tout comme il existe des differences dans l'aspect physique. La geurre nous a appris que si une nation essaie d'imposer sa volonté aux autres, une réaction violente s'ensuit inévitablement. Ce jamborée nous a appris que si nous voulons faire preuve d'indulgence et de bonne volonté, l'harmonie et la sympathie pourront régner. Si c'est votre désir, partons d'ici pleinement décidés à developper cette forme de camaraderie parmi nos garçons, grâce au caractère universel de la fraternité scoute; ainsi la fraternité et la paix pourront régner dans le monde et il y aura des hommes de bonne volonté. Frères scouts, répondez-moi: voulez-vous participer à cet effort? », Baden Powell - Eclaireur pejy 289.

Inona no hevitr'ireo zavatra telo ekena ao?

Ny adidy amin'Andriamanitra:

Somary lalindalina kely amin'izay eto ny resaka (philosophique). Tahaka izao ny fahitan'ireo mpandinika tany aloha ny fiainantsika amin'ny ankapobeny mihitsy: « ny vorona manidina, ny trondro milomano, ny olona mivavaka ». Dinihanareo tokoa anie e! Sahala amin'ny inona ny fiainan'ny vorona raha tsy misy ny habakabaka? Tsy misy antony ilazana azy ireo hoe vorona raha tsy maniditsidina eny izy. Torak'izany ny trondro, inona no fiainany raha tsy misy rano? Hafahafa be ihany e! Ary isika olombelona? Afaka manidina isika noho ny fahaizana amampahalalana (mandeha fiaramanidina), afaka midina any ambany ranomasimbe any. Saingy fantatsika ary tsapatsika ao anaty ao fa hafa isika raha oharina amin'iretsy zava-manan'aina hafa. Isika ihany angamba no voaary mba hany manontany hoe avy aiza isika? Isika ihany no mahay manayaka ny fitondran-tena tsara sy ratsy. Eo no miditra ny raharaham-pinoana. Io finoana io no ny solon'ny habakabaka sy rano ho antsika olombelona. Hoy i B.P: « Si tu veux réellement atteindre le succès, c'est - à - dire le bonheur, tu ne doit pas seulement éviter d'être dupé par les hableurs athées, mais tu doit donné à ta vie une base religieuse » La route du succès, pejy 197. Ny skoto izany ry zareo dia tsy maintsy manana Andriamanitra inoana sy ekena ka Izy no hibaiko ny fitondran-tenantsika. Ireny Andriamanitra ireny dia mitaky zavatra maro amintsika. Ny fanekena ny hanao izay zavatra takiany izay no atao hoe manao adidy aminy. Koa satria skotisma Tily no ataontsika, dia ny Andriamanitra Mpahary ao anaty BAIBOLY no hanaovantsika adidy. Ho an'izay nanao fanekena Tily, io Andriamanitra Mpahary ao anaty baiboly io izany no ekena ny zavatra takiany. Inona ary izany manao adidy aminy izany? Voalohany, mila manokana andro na fotoana hifampiresahana aminy. Amin'io no hiderana Azy; hisaorana Azy; hangatahana Aminy; hifonana Aminy...Amporisio ary ireny ankizy ireny hamonjy fivoriam-bavaka.

«On attend de chaque Eclaireur qu'il se rattache à une confession religieuse et qu'il en suive les cultes », Eclaireur, pejy 313. **Faharoa, fantarina ny momba Azy**. Ny Baiboly no boky voalohany ahafantarantsika izany. « La religion, très brièvement exposée, signifie ceci: Premièrement: savoir qui et ce qu'est Dieu ...», La Route du succès, pejy 197. Raha fehezina, nosoratan'ireo olomboatendriny ny hafatr'Andriamanitra. Natambatra ao anaty Baiboly ireny ka ny adidintsika skoto, dia ny mamaky izany. Ireo no atao hoe adidy mivantana amin'Andriamanitra: manokam-potoana hifampiresahana Aminy ary tsy miavona amin'ny teniny.

Manokam-potoana ho an'Andriamanitra hifampiresahana Aminy. Aleo asiana fanazavana kely ny dikan'io. Tamin'ny andron-dry Daniela mpaminany sy ry Davida mpanjaka, mahatratra intelo isan'andro izy ireo no mifampiresaka amin'Andriamanitra: eo amin'ny 9 ora eo ho eo ny maraina, ny mitatao vovonana ary ny hariva tokony ho amin'ny 6 ora. Ny tranon'i Jiosy tamin'izany moa dia misy karazana "terrasse", ka any ambony any izy ireo no manatanteraka izay. Teo amin'ny Jiosy dia ny raim-pianakaviana no manao izany - **Diksionera amin'ny Baiboly, pejy 333, 334, 335**. Araka izany, isan'andro no fotoana ifampitafana amin'ilay Mpahary fa tsy ny andro Sabata ihany. Izany no anton'ireny fivoriam-bavaka vao maraina any an-dasy ireny, isaky ny fivoriana, "indro fa hariva" rehefa hatory, "hatreo ny sakafonay" rehefa misakafo... Ny endrika isehoany no maro ato amin'ny Tily, amin'ny maha zaza ireo beazina: mety ho ny ankizy no milalao ilay tantara ho solon'ny vaky teny, "mime"... koa amafisina amintsika chef sy cheftaine, fa omena toro marika ireny ankizy ireny mba hanohy izany hatrany an-tokantranony, eny, ianareo koa torak'izany. koa entanina isika mpiandraikitra hanomana tsara ireny fotoana firesahana amin'ny Mpahary ireny, sao indray rehefa dimy minitra alohan'ny fotoam-pivoriana vao hitady vakiteny sy hira.

Ny adidy amin'ny hafa (miampy tanindrazana).

Raha ny fanazavana mikasika ny fivavahana no jerena, dia tsy afa-misaraka velively ny fitiavana an'ilay Mpahary sy ny mpiara-belona: ny ray aman-dreny, ny havana, ny namana, ny mpifanolo-bodirindrina, eny, ny olombelona maneran-tany mihitsy... Ndeha ny Baiboly no angalantsika sationany amin'izany hoe tsy maintsy mitia ny namana:

- "Raha misy manao hoe: tia an'Andriamanitra aho, nefa mankahala ny rahalahiny, dia mpandainga izy; fa izay tsy tia ny rahalahiny izay hitany, hataony ahoana no fitia an'Andriamanitra izay tsy hitany. Ary izao no didy efa azontsika taminy: Izay tia an'Andriamanitra dia tsy maintsy tia ny rahalahiny koa.", I Jaona 4: 20-21.

Tsy mifanohitra amin'izany koa ny tenin'i B.P:

- « La religion, très brièvement exposée, signifie ceci:

Premièrement : Savoir qui et ce qu'est Dieu.

Dexièmement : Utiliser au mieux la vie qu'il nous a donnée et faire ce qu'il attend de nous. Cela consiste surtout à quelque chose pour les autres. C'est là ce que tu dois croire, non seulement comme sujet de meditation réservé au dimanche, mais quelque chose que tu dois mettre en pratique à chaque minute de ta vie quotidienne », La route de succés, pejy 197.

- « La religion n'est pas une chose compliquée. C'est :

Aimer et servir Dieu. Aimer et servir votre prochain. »

Amin'ny skoto, dia tsy mijanona eo amin'ny fivoriam-bavaka fotsiny ny fanehoana ny fitiavana an'Andriamanitra fa porofoina amin'ny fanampiana ny mpiara-belona izany. Amintsika skoto, tsy hamokatra olona mahay fombafombam-piagonana na mahay tsianjery ny Baiboly fotsiny, na mpamonjy fivoriam-bavaka fotsiny; fa olona ahay hizara izay nomen'Andriamanitra azy ho an'ny ha

fa: fahaizana, talenta, tanjaka sy hery, fotoana... Izany no anton'ilay fehitenda na mosoara havona mba hampatsiahy fa tokony hanao asa soa isan'andro ny skoto. « Quand vous levez le matin, rappelez-vous que vous avez à rendre un service à quelqu'un pendant la journée ; faites un nœud à votre mouchoir pour vous en souvenir et quand vous vous couchez le soir, pensez à celui auquel vous avez rendu un service », Eclaireur peiy 25. lo manasoa ny mpiara-belona io matetika, "tiava ny namanao tahaka ny tenanao", no adinon'ny ankamaroan'ny mpivavaka. Inona moa izany hoe mizara amin'ny mpiara-belona ? Tsotra, mihezaka mihayana amin'ny olona rehetra sady mahafoy zavatra ho azy. Izany no anton'ireny lasy ireny. Zaharina hifanerasera amina karazan'olona maro ny ankizy mba ho mora « misadapta » hov ny tanora izay, manadio zaridainan'ny toerampivoriana mba ho fanazarana; ampianarina teknika maro ny ankizy mba ahafahany manampy ny ny hafa, fa tsy izy ireo indray no hiraviravy tanàna manoloana ny zavatra tokony ho hainy. Io ilay antsoina hoe « techniques utiles ». Izany no amporisihana anareo mpiandraikitra mba hampianatra ny ankizy hilomano fa raha jerena anie ny salan'isa, mbola maro ny Tily no tsy mahay milomano e! Indrindra ny Tily monina eto Andrenivohitra eto. Voaporofo izany tamin'ny Rodorodo 1997 (Ambositra-Ranomafana). Betsaka no kanosa noho ny tsy fahaizana nilomano raha niampita ilay renirano afaka ilay tanàna atao hoe Ambohimanga du sud. Dia ahoana raha sendra misy olona mila izany amin'ny andro tsy ampoizina anefa ny ankizintsika tsy ao mihitsy? Ho anareo chef sy cheftaine, zarao karazam-pahalalana maro ; entano ireo ankizy ho liana amin-javatra maro ; mba ahatonga azy ho olona afaka manampy ny hafa sy ilain'ny fiaraha-monina. Manomboka izao ka rahatrizay efa manana ankohonana sy any amin'ny asa fivelomany any. Dinihanareo tokoa fa tsy mba nataon'ilay Mpahary ny mampiakatra ireo olona avy hatrany any Aminy na dia miteny aza hoe "tia Anao ry Ray". Tsy ampy izany, tsy maintsy aseho amin'ny fahatsaram-panahy, dia tsy inona fa ny mizara amin'ireo olona hitan'ny masonao isan'andro. Jereo ny tafa nataon'i Jesoa tamin'i Petera ao amin'ny Jaona 21: 15 - 17. Raha fehezina, dia misy fanompoana be tsy vitandresaka mihitsy ao ivelan'ny tambohom-piangonana ao. Miainga amin'ireo mpangataka eo ambavahadim-piangonana ka hatrany amin'ny toerana feno ady sy aretina tsy takatry maso any ambadika rehetra any... lo ilay antsoin'i B.P ao amin'ny fanazavany hoe "esprit chevaleresque". Efa asa soa hoy izy ny mitsodrano sy mivavaka ao am-po mangina ireo mpandeha ao anaty fiarandalamby hanainga. "souvenez-vous que votre promesse d'Eclaireur vous engage sur l'honneur à rendre ce service à quelqu'un », Eclaireur pejy 26.

Hanoa ny lalàna skoto.

Manana lalàna folo ny skoto. Io no mamintina ny fitsipi-mpitondran-tena ilaina ananan'ny skoto: toe-tsaina, toe-po, fihetsika ilaina ampiarina amin'ny fiainana an-davanandro. Tahaka ny fikambanana rehetra, mba hisian'ny lamina sy zavatra tokana hifehy ny rehetra, dia soa ho an'ny isambatan'olona ao amin'ilay fikambanana ny mankatoa izay lalàna misy. Ny manoa ny lalàna, ny dikany dia izao: tsy miandry sazy na tery vao manaiky. Atao ao an-tsaina sy iainana mihitsy ny hoe "mahasoa ny mpiara-belona sy izaho ny fanatanterahako izany lalàna izany". Toavina, tsy noho ny hoe efa nanaiky aho, fa atao am-pifaliana sy an-tsitra-po. Tsy misy zandary eo na pôlisy hampanjaka io lalànantsika io, fa isika ihany no mampanjaka azy noho ny fahafatarantsika fa marina ny voalaza ao. Jereonareo anie ny hilazan'i Olivier ECHASSERIEAU azy ao amin'ilay boky atao hoe ETRE SCOUT e! pejy 45:

La loi scoute

Force fait loi! Dit celui qui veut régner par tous les moyens.

Force fait loi! Dit le pauvre qui ne peut que s'incliner.

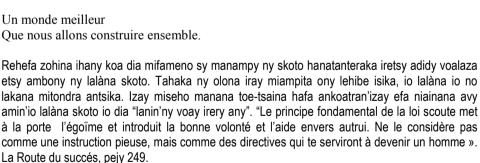
Force fait loi! Ouand l'envie, la misère, la violence, L'emportent sur tout...

Non, dit le scout, Force ne fait pas la loi!

La loi. Ce sera celle que j'ai choisie, Celle qui permet de vivre ensemble comme des frères

La loi. Ce seront les règles que j'aurai acceptées Celles qui forment mon idéal, Pour un monde toujours plus juste Et toujours plus beau.

Un monde meilleur

Ahoana àry no hampiainana izany lalàna sy fanekena izany eo amin'ny skoto tsirairay?

Any amin'ny fanomanam-panahy mihitsy dia efa mila mivonona tsara amin'ny zavatra ho resahana ianareo chef sy cheftaine. Manimba zavatra ny fanazavana kimaimaika. Mila manomana tantara kely mahakasika olona iray nahatazona fanekena ianareo, olona mahery fo nahavita be tamin'ny mpiara-monina, boakely efa nahavita fanekena ka afaka mijoro vavolombelona aminy... Averina hatrany, ankizy ireo resahana ireo. Zavatra tena nisy, izany hoe fanehoana amin'ny alalan'ny tantara, no tena mahamora ny handraisany ny hafatra sy toro hevitra avy aminareo. Mahakasika ireo marika isan-karazany ato amin'ny fikambanana. Ataovy sary lehibe amin'ny

baoritra na lamba mihitsy, raha afaka atao, dia eo no hazavaina. Torak'izany ny sarin'i B.P izay nanorina ny fikambanana, fa misy ange ny ankizy efa ho amam-bolana aty aorian'ny nidirany vao mahita ny sarin'i B.P. Mba hisian'ny fahatsiarovana tsy maty ao an-tsaina dia mila misahirana mihitsy ny andiany, ny antoko miaraka amin'ny mpiandraikitra mitady toerana miavaka fa tsy atao eny amin'izay ahazoana azy fotsiny ny fanekena. Ohatra, amoron-drano, ambony vatolampy be, tendrombohitra, toram-pasika afovoan-drano, alaala be, trano rava, orinasa efa rava... Ho hitanareo fa ho mora kokoa amin'ireo ankizy ny mitadidy ireny toerana ireny. Manaraka izany, ataovy sora-baventy ao amin'ny toerana fandehandehanan'ireo ankizy ireo matetika ny lalàna sy ny fanekena: haingona tsara, asiana sary, atao talaky maso... Ny fanazavana tahakahaka izao, ny tena tsara indrindra, dia raketina anaty boky kely ka manana tsirairay isaky ny ankizy mihitsy. Matetika ianareo mpiandraikitra no vonto fahalalana fa ireo ankizy mijanona ho mpihaino fotsiny. Mifanampia amin'ireo olom-pantatra sy K.P., ataovy izay tetikasa kely izay mba ho eny antananan'ny ankizy avy hatrany ny hafatra tiana hotanterahany.

Ankoatra ireo voalaza eo ambony ireo, aza adinoina ny manomana lasy anakiray isam-telovolana ho an'ny ankizy farafahakeliny sy fitsangatsanganana in-dray isam-bolana, mihoatra tsy ferana. Ao anatin'ireny fivoahana ireny no tena ahafahan'ny boakely manazatra ny tenany mampihatra ho azy ireo lalàna sy fanekena ireo. Raha ety an-drenivohitra, maro ny olona ety mbola afaka hifanjanana. Any ankalamanjana any izy teren'ny zava-misy. Ohatra, lasa mahay miresaka aman'olona rehefa teren'ny tsy fisiam-bilany, mahay mifanampy sy miatrika ny zava-misy avy hatrany rehefa kotrohan'ny ranon'orana ao anaty lay, miezaka ny mitsiky sy mampahery tena rehefa resy amin'ny lalao... Ny marihana dia izao, matetika efa miaina ny lalàna ireny ankizy ireny, mampihatra ny fenekeny izy fa samy tsy misy mahatsikaritra. Ny lasy sy fitsangatsanganana ry chef sy cheftaine dia fanazarana ho an'ny ankizy. Koa aza adinoina ny mampatsiahy ny tsara izay mba vitany tao an-dasy tao na nandritra ny fivoahana. Ohatra, efa tsara fihetsiky ny sokajy TRANDRAKA fa nahitana tsiky sy fahavononana hanohy ny lalao hatrany ianareo na dia farany aza... Tanterakareo ny lalàna hoe "mihira sy mitsiky ny Tily raha sendra ny sarotra", koa tsy tamin'iny lalao iny ihany no irianay ho tazoninareo izany toetra izany fa amin'ny fianarana, amin'ny zavatra manaraka rehetra...

Lalàna fahavalo. « Mihira sy mitsiky ny Tily raha sendra ny sarotra »

Ity misy fomba iray koa afaka atao tsara mba ho akaiky ny ankizy tsara ny hevitry ny fanekena. Ndeha atao hoe NIRINA no anaran'ilay ankizy. Aorian'ny fanekena izay nataony, dia omena ny

lalàn'ny Tily izy ka atao tahaka izao ny endriny; ovaina ny anarany avy hatrany ny teny hoe Tily:

- 1- Toka-teny i NIRINA
- 2- Mahatoky i NIRINA
- 3- Vonona hanasoa namana i NIRINA
- 4- Havan'ny olona rehetra i NIRINA ary rahalahin' ny Tily rehetra i NIRINA
- 5- Manaja olona i NIRINA
- 6- Antra biby sy tia zava-maniry i NIRINA
- 7- Mpankato i NIRINA
- 8- Mihira sy mitsiky i NIRINA raha sendra ny sarotra
- 9- Sahy, mahery fo, maharitra amin'ny asany i NIRINA
- 10- Madio tena, eritreritra, fiteny, fihetsika i NIRINA.

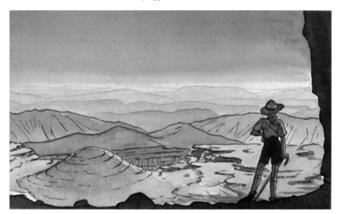
Betsaka no fomba fa mila mamaky boky mahakasika ny fomba fampitan-javatra amin'ny ankizy koa ianareo.

Farany, fanazavana tonga dia ranoray no nomena anareo fa tsy misaratsaraka. Ny zavatra tena nasongadina ao, dia ny mba ahazoanareo mpiandraikitra ny hevitry ny hoe lalàna sy fanekena ka ahaizanareo mampita izany any amin'ireo beazina. Ny chef na ny cheftaine no mety tsy eo intsony hiteniteny rehefa mandao ny fikambanana ny ankizy, ny sokajy mety ilaozana na ny enina rehefa tonga ny andro hiakarana... fa ny lalàna sy fanekena kosa mbola manaraka ny ankizy na aiza na aiza. Ampitao tsara àry ny fanazavana, fa miankina amin'izay ny fomba iainan'ireo ankizy ny lalàna sy ny fanekeny.

Quand tu partiras de la troupe, Choisis d'emporter avec toi cette promesse, Et de rendre le monde meilleur, là ou tu seras, Selon tes propres forces et avec la grâce de Dieu.

Tu le vois bien Il ne tient qu'à toi que l'aventure continue... Choisis d'emporter avec toi ta promesse!

Olivier ECHASSERIEAU, Etre scout - pejy 142, 143.

« Ny momba an'Andriamanitra no hitantsika ao anaty Baiboly fa ny toerana misy Azy; dia ao amin'ireo mpiara-belona mila vonjy. »

NY MIAINA FNY ANKAI AMANJANA.

Raha vao resaka fanabeazana skoto, dia teny tsy azo ialana mihitsy ny hoe « ankalamanjana ». Fomba iombonan'ny skoto maneran-tany io ary toerana eo amin'ny voalohan-daharana tsy maintsy lalovan'izay rehetra milaza fa nanao skoto. Tsy azo lazaina skoto raha mbola tsy nandry indray alina tany an-tsaha akory. Araka izany, momba ny fiainana ankalamanjana no tiana hovelabelarina aminareo chef sy cheftaine. Ilaina dia ilaina mihitsy ny ahazoanareo tsara izany. Io toerana io no fomba iray (methode) enti-manabe ato amin'ny skotisma, ka ise no tsara indrindra raha mahazo ny zavatra fonosiny. Ianareo mantsy no mpitarika miyantana sy mifanatri-maso amin'ireo Lovitao, Tily, Mpiandalana. Amin'ireo fikambanana tanora manerana izao tontolo izao, dia ny skoto sy ilay fikambanana atoa hoe Y.M.C.A, asa raha efa misy ankoatra io, no fantatra fa tena mampiasa io fiainana ankalamanjana io. Any ankalamanjana no manao zavatra ny skoto, fa nahoana? Fa misy inona ao? Izany karazana baraingo izany tokoa matetika no manjavozavo aminareo chef sy cheftaine ny mamaly azy, ka misy aminareo mihitsy no mivoaka sempotra rehefa mandresy lahatra ny ray aman-dreny mandritra ny fitsidihana na ianareo mihitsy aza no mandemy ny sain'ny ankizy tsy hilasy rehefa tsy mahita "tente" na tsy misy fianarana na trano hipetrahana (ny cheftaine no tena miferonaina amin'io)... Inoana anefa fa hisy zavatra hisokatra amin'izay ao an-tsainareo ao aorian'izao fanazavana izao.

Inona no atao hoe toerana akalamanjana?

Tonga dia vantanina avy hatrany ary atao mazava tsara manomboka izao. Tonga dia teknika kokoa no ilazana azy. Ny dikan'ny ankalamanjana, raha entina hanabe ny skoto no resahana, dia toerana tsy misy tafo, mifefy na mikodana, ary farafahakeliny tokony ho sahala amin'ireny kianja fanaovam-baolina kitra ireny ny velarany (5000 m²). Mety hiteny avy hatrany angamba isika eo am-pamakiana ity famaritana ity hoe "aiza no ahitana izany?". Raha ny fenitra no arahana dia io refy io no azo iyalamparana tsara. Tsara ny mampahafantatra fa ny efitran-trano ahorina ho an'ny lovitao fotsiny aza ny an'ny FEEUF, dia mamporisika ireo tomponandraikitra mba ho 40 m² farafahakeliny. Nampiasaina anefa ny teny hoe "tokony" satria iaraha-mahalala fa sarotra ny fahazoana toerana ivoriana, indrindra ho anareo skoto eto an-drenivohitra Antananarivo. Ny sasany ao am-piangonana no mivory, misy manana tokontany fa teritery, misy toerana tsy azo itsofana kiririoka akory fa misy miyayaka... samy manana ny olana sedrainy isika raha io toerampivoriana io. Azo lazaina izany, fa betsaka aminareo fivondronana eto andrenivohitra no misv fahabangana sahady io fiainana ankalamanjana io manomboka any amin'ny toeram-pivoriana. Ho anareo skoto izay manodidina an'Antananarivo kosa na any amin'ny faritany, dia mbola mahazo tombony ianareo satria mbola malalaka avokoa ny toerana manodidina anareo, tsy feno fanorenan-trano. Koa amporisihana ianareo ireny, eny avy hatrany mivory fa aza mijanona na indray mandeha akory aza eo an-tokontanim-piangonana na EPP, CEG, afa tsy ny hoe misy fety na sahanasa iombonana amin'ny hafa.

Araka izany, manomboka any amin'ny fivoriana, ao amin'ny "local", dia efa ampiainana ireo ankizy ireo sahady ilay fiainana ankalamanjana. Tsy mijanona eo anefa izany fa mbola mitohy mandritra ny fivoahana isan-karazany.

Aiza koa ireo toerana ankoatra ny toeram-pivoriana?

Ao amin'ny boky "Eclaireur"- manomboka eo amin'ny pejy 54, dia mazava tsara mihitsy ireo

toerana ilaina tratrandrahana sy tokony hampiainana ireo ankizy mandritra ny fotoana anaovany izany skoto izany. Ireto avy izany toerana izany:

Ny ety an-tanety.

Tahaka izao avy no toerana azo trandrahana ao:

- **Ny ala:** io ilay saika mahazatra antsika ary matetika fanao. Rehefa mivoaka ankalamanjana dia mitady ala.
- **Ny tendrombohitra**: ny tiana tenenina amin'izany dia milasy eny ambony havoana be mihitsy, ohatra, tendrombohitr'Ankaratra, Lovohitra eny Andranovelona... na eny no manao lalao ngeza.
- **Ny lohasaha:** ireny toerana manakaiky tanimboly ireny, saika ilay fandehanantsika mahazatra... Ny eny an-drano.
- **Ny ranomasina:** afaka ataontsika skoto tsara mihitsy ny milasy miampita botry na manao rodorodo mandeha botry...(éclaireurs de mer, scouts marins)
- Ny renirano: mitety renirano, ohatra, mandeha lakana mitety an' Ampangalana, Ikopa...
- **Ny farihy:** manamboatra lakana lehibe azo amelarana tente eo amboniny dia eo no matory. Azo anaovana izany any Mantasoa, Andranotapahiana, farihin'Ambohibao...

Ny eny an'habakabaka. (les scouts de l'air)

Eto amin'ity toerana iray ity, dia efa miha goavana kokoa ny ankalamanjana iainantsika. Mamporisika ny anaovantsika io B.P, izany hoe mitaingina « ballon » moa no tena resahany ao amin'ny « Eclaireur ». Ilaina ny ahafantarantsika fa afaka manao sahanasa mahakasika ny ankalamanjana eny an'habakabaka ny skoto. Tsy ho sahala amin'izao foana akory ny fiainana eto Gasikara « zama a!». Fa mbola ho amidin'i Sinoa eto ny fitaovana momba izany e! sa ahoana Rasefo? Dia hisy ankizy hanidina amin'ny DELTA vita sinoa eto. Skoto ise, ka tenenina izany sao mantsy ilay voalohany itsy ihany no heverin'ise fa ankalamanjanan'ny skoto. Malalaka be io fa ny finiavana sy fahaizana mitady "sponsa" no tena ilaina.

Ireo izany no ankalamanjana tiana resahina, raha ato amin'ny skotisma. Manomboka ao amin'ny toeram-pivoriana (tsy mitafo, azo anaovana fanenjika tsara), ka hatreny an-danitra. Izany akory tsy midika hoe tsy mahazo manao zavatra ao anaty rindrin'efatra mihitsy ny skoto, fa ny ankamaroan'ireo sahanasa kosa dia saika eny ankalamanjana no atao. Ao anatin'ireo toerana ireo izany ise no mitady karazana sahanasa ampanaovan'ise ny ankizy. Mbola homena "spapa" ihany ise ny amin'izay. Ka ahoana, arakareo amin'izay ve ilay atao hoe toerana ankalamanjana ato amin'ny skoto? Ndao indray àry hazavaina zavatra hafa mahakasika izany ankalamanjana izany ihany e!

Inona no tena nahatonga an'i zokibe B.P hisafidy ny ankalamanjana ho fomba enti-manabe ny tanora ato amin'ny skotisma?

Tantaraina zavatra iray tena nisy ise. Tamin'ny taona 1990 tany ho any, dia niha natavy kely daholo ny zaza Japoney. Tsy mifanaraka amin'ny taonany ny lanjany, ohatra, zaza vao 7 taona monja tamin'izany dia efa misy milanja 50 Kg. Nanatona mpitsabo ny ankamaroan'ireo ray amandren'ny zaza Japoney tamin'izany, ka saika nitovy ny fanamarihan'ny mpitsabo. Izao ireo fanamarihana, tsy ampy fampiasam-batana sy velarana tokontany ilalaovana ireo zaza. Tsy mikarenjy mihitsy ireo ankizy. Ny an-dry zareo rahateo moa efa tery ny taniny. Inona tokoa hoy ise ny fomba nataon'ireto ray aman-dreny nitaiza ny zanany tamin'izany? Nividianana kilalao maro be fotsiny ireo zaza, ao an-trano ihany no milalao, ka rehefa tonga ny amin'ny 10 ora eo ho eo dia omena "Goûter". Toy izany foana ny fandehany ao an-trano ao. Mba fantatrareo moa? Na ise olon-dehibe io aza no tsy ampy fampiasam-batana sy tsy dia mivoaka ny trano firy, mandeha "taxibe" lava, tsy mandeha tongotra firy; dia ho mora tonga amin'ise daholo io karazan'aretina rehetra io: mararirary vanin-taolana, godro, mora manavy vao tratran'ny rivotra sy hatsiaka, tratran'ny tsy fihodinan'ny taova ara-dalana...

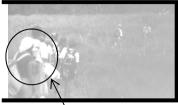
Efa ela no hitan'ny B.P io voka-dratrin'ny fijanonana fotsiny eto an-drenivohitra io, zato taona mahery izay. Izay no nampihaiky ny ankamaroan'ny mpanabe rehetra nanao fandalinana momba ity skotisma najoron'i B.P ity fa tena "génie" amin'ny fanabeazana izy, nahita io mitondra ny ankizy beazana eny ankalamanjana io. Iaraha-mahalala fa miaramila no asan'i Zokibe B.P talohan'ny nananganany ity skotisma ity. Tena niaina teny ankalamanjana teny izy an-taonany maro, ka ny lesona notsoahiny sy ny voka-tsoa azony mbamin' ireo olona fantany tamin'izany no nozarainy tamintsika aty aoriana. Hoy izy, "ce qui fait surtout la valeur d'un camp, c'est l'occasion qu'il fournit de mettre les garcons en face da la nature. Elle les captivera à peu près tous, dès qu'on leur en aura fait comprendre la beauté..." – Eclaireur pejy 314. Raha fintinina ny tena tiany lazaina, dia ny lasy no fotoana saika manefy ny lafin'ny rehetra amin'ny ankizy, eny fa na ny lehibe aza: ny toebatana, ny toe-tsaina, ny toe-panahy. Rehefa lasy izany, dia ankalamanjana no tiana resahana. Ndeha ary hazavaina hoe inona marina no raisin'io saintsika, vatantsika ary fanahintsika io amin'ny fifandraisana amin'ny natiora?

1- Ny Vokatra ara-tsaina.

Nanao lasy mifindrafindra, niainga avy eo Ankazondandy ka hatrany Moramanga ny fivondronana iray tamin'ny volana aprily 2001. Mpanazava sy Tily maitso no niara-nilasy tamin'izay, miisa 30 teo ho eo. Nisy mpanazava iray tena matahotra mitaingin-dakana mihitsy tamin'ireo ankizy nandeha. Teo amin'ny andro fahefatry ny fandehanana anefa, tsy maintsy niampita lakana satria vavaranon'i Mangoro no nanoloana, mirefy 70 m any ho any ny sakany, mahery fandeha ary malaza fa misy voay. Nandeha toy ny ankizy rehetra izy ary tsy natahotra. Amin'izao taona 2008 izao, efa lehibe izy, nanontanian'ny mpiandraikitra nitondra azy tamin'izany. "lanao moa matahotra mitaingin-dakana?" – "Eny" hoy izy. " ka nahoana ianao no tsy natahotra akory tamintsika niampita an'i Mangoro fony ianao Mpanazava Maitso?", hoy ilay mpiandraikitra. Tsy taitra ilay zazavavy namaly, " ka tamin'izany tsy afa nanoatra fa tsy maintsy eo no lalana, ny ankizy rehetra koa nandeha daholo. Tsy maintsy ambony ny saina, atrehana ny zava-misy".

Ity fanabeazana skoto ity dia tsy mila resabe manoloana ny ankizy, tonga dia vavany. Tadidio fa anisan'ny kendrena mba hananan'ireo beazina ireo ny hanana toe-tsaina matanjaka, tia karokaroka, tsy mihemotra ary manana faharetana... Tsy toriteny maharitra an-tsasakadiny no ataonareo chef sy cheftaine entina ilazana aminy fa tokony hanana izany izy ireo. Avy hatrany, manomàna lasy maromaro; ahitana karazana "aventure", mba hiatrehana io karazan-javatra tsy azo hiemorana io. Ny zava-miseho ao an-dasy ao, manomboka maraina ary mandritra ny alina. dia ampy tsara hanefy io toe-tsain'ny ankizy io. Araka ny voalazan'i B.P., ao amin'ny Eclaireur pejy 56, dia mahatonga fahakamoan-tsaina eo amin'ny ankizy monina an-tanan-dehibe io tolorapotsiny sy mamantam-bonona io. Raha hatsaka dia manodina "robinet" fotsiny - rehefa very lalana dia manontany "Police" - rehefa tonga ao an-trano dia efa vonona ny sakafo sy ny fandriana mafana... izany ny fahabangana iainana amin'izao. Eo ny fiainana ankalamanjana hameno azy.

Izy ilay ankizy voaresaka tetsy aloha

Ity ilay vavaranon'i Mangoro.

« Tonga dia vavany »

2- Ny Vokatra ara-batana.

Nisy lovitao iray izay, any Foulpointe ny ray aman-dreniny no mipetraka, fa eto Antananarivo kosa izy no mianatra sy manao skoto. Nanasa ny fivondronana misy an-janany izy ireo mba hanaovana ny lasy any aminy. Ny volana aogositra 2004, dia tany tokoa ny lasy no natao. Vao nifarana ny fialan-tsasatra, volana jiona, dia efa nanainga ho any Foulpointe ilay lovitao ary niandry ny fiavian'ny ankizy sy ny lasy. Ny zavatra nanaitra ny ankizy lovitao namany raha samy vao tonga tany, dia izao, vaventy sy botabota izy niala teto Antananarivo nefa lasa mifihina raha nifanena tamin'ny ankizy tany. Tahaka izao ny fanazavan'ny reniny tamin'izay: rehefa any Antananarivo izy, dia tsy ampy ny tokontany ilalaovany fa rehefa aty kosa MIHENJIKA miaraka amin'ireo namany hatrany amoron-dranomasina rehetra any; mitovy ihany anefa ny sakafo laniny any sy ny aty aminay.

lo teny hoe "mihenjika" io, dia tena zava-dehibe amin'ny fitombon'ny vatan'ny ankizy sy mahatsara ny fahasalamany mihitsy. Mila tsemboka izy, mila miliba eny an-kijana rehetra eny. Azo ao anaty fihenjehana daholo izany. Raha iverenana kely ilay tantaran'ireo zaza Japoney dia tsy ampy io fihenjehana io izy ireo ka mahatonga azy ireo ho botakely. Tsy hitaiza ho zaza bokona akory isika raha miresaka hoe tanjaka ara-batana, fa zaza manana taova salama vokatry ny fihenjehana sy fifohana rivotra madio eny an-tsaha rehetra eny. Tadidio manomboka izao fa "fanatanjahan-tena" be vita ho azy io lasy io ankoatra ny alavokona atao isa-maraina. Raha mahatsikaritra ianareo, be ny ankizy mahia sy reraka rehefa aorian'ny lasy. Nefa toy ny lasy isan'andro ny fiainan'ireo tantsaha, jereonareo, misy olona 80 taona izany any fa mbola mahavita dia an-tongotra be tsy ifankahitana satria ankalamanjana isan'andro ny fiainany. Koa arakaraky ny hiroboroboan'ny fandrosoana vao maika andao "hiskoto" (manao skoto ny dikan'izany), izany hoe hampitomboina araka izay tratra ny fivoahana ankalamanjana.

3- Ny vokany ara-panahy.

Tamin'ny lasy nataon'ny fivondronana iray tany Mahajanga tamin'ny taona 2007 teo, dia nitsidika ny valanjavaboaary tao Ankarafantsika ny ankizy tamin'ny nody. Maro ny fanazavana nataon'ilay mpitarika (guide) momba ny fiaimpiainan'ireo zava-maniry sy ny biby ao. Anisan'ireny ny fiainan'ny babakoto sy ny zava-maniry iray izay. Mafy be tsy laitra atao na inona na inona ny voan'io hazo io. Saingy ny babakoto ihany no mahalaitra azy. Ka rehefa avy kikisan'ny babakoto ilay nofony dia ariany amin'ny tany ny voany ao anatiny. Iny avy eo no maina ka lasa maniry indray ho lasa hazo. Izany hoe, raha tsy eo ny voan'ilay hazo dia tsy hisy sakafo ohanin'ireo babakoto ary raha tsy eo koa ilay babakoto dia tsy afaka ny haniry ilay hazo sady lany tamingana. Hitanareo, hoy ilay mpitarika, fa mifamelona ny zava-boaary rehetra, eny, fa na isika olombelona aza tsy ho velona raha tsy eo ireo. Nisy Tily maitso niteny, tao anaty fahalasana fisainana tanteraka tamin'izay, nanao hoe "mahery ilay Andriamanitra a!".

Misy Eveka izay. Winchester no anarany, hoy izy, "il faut à l'enfant guelque chose de tangible pour bâtir sa foi, sans cela, il se pénètre de superstition. C'est souvent ce qui arrive quand on essaie d'enseigner la religion sur une base imaginative. » - Ho an'ny ankizy dia tokony hisy zavatra azo tsapain-tanana mba hampiorina ny finoany, raha tsy misy izay, dia tafiditra ao anatiny ny finoanoam-poana. Matetika anefa izay no mitranga rehefa miezaka ny ampianatra ny fivavahana mifototra amin'ny zavatra nofinofy tsy hita maso - Tahaka izany, rehefa tonga ny fotoana fitrotroana am-bayaka ny mpanala fanadinana, hiraina foana ny hira 630 – « rano be mangeniheny... izany alondrano be... ». Nefa mba firy amin'ireo Kristiana mihira an'iny hira iny marina moa no tena nifanehatra tamin'izany alondrano sy rano be? Raha efa nanao « aventure » anefa ianao ka niampita ranomasina na vava rano be, dia tena misy maminy aminao kokoa iny hira iny ary mahatsiaro misaotra an'ilay Mpahary foana satria mbola velon'aina ka tafita tamin'izany. Noho izany, manampy tsara ny fahatsapan'ny ankizy ny fisian'Andriamanitra io fahafantarana sy zavatra hitan'ny ankizy ao ankalamanjana io. Tsy voatery efa reraky ny adim-piainana sy niaram-boina be foana ireo ankizy vao ahatsapa ny fisian'Andriamanitra fa rehefa ampahitantsika karazanjavaboaary sy « aventure » miovaova izy ireo dia manamafy ny zavatra efa nampahafantarina azy mikasika an'Andriamanitra izany. Izany hoe hitan'ny ankizy amin'ny alalan'ny asa tanany ilay Andriamanitra

Eh! chef sy cheftaine, amin'ny fomba mbola fohy ireo fanazavana ireo fa mbola maro ny azo resahana. Ny tiana tsiahivina amin'ise fotsiny, dia ny hoe, fomba fanabeazana ireo skoto tezaintsika ny mitondra azy eny ankalamanjana, io no maha skoto ny skoto. Izany no atao hoe manabe amin'ny alalan'ny skotisma. Ka na inona na inona tian'ise ampitaina, ao amin'io ankalamanjana io atao ny ankamaroany.

Mazotoa mitsidika ny voaary

"mahery ilay Andriamanitra a!".

Inona avy ireo zavatra afaka atao eny ankalamanjana?

Eto amin'izay izany no fotoana anomezana « sopapa » anareo mba ahafahanareo mifampizara hevitra amin'ireo ankizy tarihanareo. Manaraka izany, mba ahafantaranareo ny fika hitrandrahana io toerana be midadasika eto Madagasikara io. Marihana fa tolo-kevitra saika notsoahana tao amin'ny boky « Eclaireur » avokoa no iverenana ampitaina amin'ise. Izany fomba fampiainana ny boakely ny fiainana akalamanjana izany mantsy no tena marefo tato anaty taona vitsivitsy izay. Saika variana amin'ny lalao ngeza mamaky loha amin'ny « message secret » hatramin'ny fiafaran'ny lalao mantsy no mibahana matetika. Mitanaka vava fotsiny ireo boakely vao niditra, ilay LS sy Zokin'ny enina efa be taona sy ambony kilasy any am-pianarana no tena miasa amin'ireny. Nefa tadidionareo, fa mila mandray anjara daholo ny rehetra ao an-dasy ao, na lalao io na zavatra hafa. Ka inona àry izany zavatra izany? Izao anefa, tsy hanazava ny teknika an-dasy akory eto fa tolon-kevitra ahafahanareo miainga no omena anareo (source d'inspiration).

1- Ny lasy an-tanety.

Kendreo àry aloha mba ho tena eny an-tsaha mihitsy ianareo no manangana lasy. Raha mbola azo atao, ialao ny milasy ao anaty efitrano toy ny ankanim-piangonana, fianarana... Eny, ireo lovitao ireo aza dia avelao ho eny an-tsaha rehetra eny. Any mihitsy anie no fanomanana sahady ny ankizy e! eo amin'ny fahakelezany dia efa atomboka ilay miskoto e! Avelao ry zalahy mba efa hitanin'afo amin'ny ravin-kininina, avelao izy hiaina sahady izany ritsoky ny ala ao anaty trano lay, mandritra ny alina. Miomàna ianareo mpiandraikitra amin'izay fotoana izay ampianatra azy ireo sahady ahay hanavaka ny fandehan'alika any ivelan'ny tente amin'ny fandehan'olona. Io no ataon'i B.P hoe "fahaiza-mitsirika" tokony hananan'i skoto na "observation" - Eclaireur pejy 30. Rehefa tena eny ankalamanjana eny mantsy ianareo dia betsaka ireo zavatra afaka atao tsy mitovy amin'ny fahitan'ireo ankizy andavanandro. Afaka ataonareo tsara ireny atao hoe "cuisine trapeur" ireny, toy ny manao mofo dopaina vita an-dasy ka atono fa tsy atao anaty fatana (four), manendy atody ambony vato fisaka... izany no andrasan'ny ankizy sady mitaiza ny sainy hikaroka. Ilaina ihany koa no manomana lasy fahavaratra mba ahafahan'ny ankizy Tily sy Mpiandalana mahita tsara ilay "aventure". Tsy ataotao foana anefa izany fa mba misy fampianarana ny ankizy kosa: mianatra manao tatatra manodidina ny tente, fianarana misafidy toerana tsy ho tratry ny riaka na mora mihotsaka. Manandràma ange fa rehefa resin-dry zalahy ny sarotra ao dia mahatsiaro ho tena zavatra izy ireo e! Izay ilay tena zava-dehibe, ny fahatsapan'ny ankizy fa hay ve izy ireo afaka miavo-tena irery ihany na tsy eo anatrehan'ny ray aman-dreniny aza. Manomboka eo amin'ireny ady sarotra sy zavatra tsy maintsy irosoana ireny no manazava tsikelikely ny sainy sahady fa afaka mahavita zavatra izy. Rehefa sendra milasy tsy fotoanan'ny orana iny koa, manandràma manao tafo lanitra. Indrindra any amin'ny faritra andrefan'ny nosy iny. Efa betsaka ny nanao izany hatramin'izay ary mbola tsara raha tohizana izany. Tany Mahajanga izao, taona 2007, rehefa avy nitantara izany tena revy skoto eny ankalamanjana izany ny Rasefon'ireto Tily, mila fahaiza-mampilendalenda avy aminareo chef sy cheftaine koa aloa io e! Ny ankizy mihitsy no nitarika hoe "Andao ary tonga dia eny amin'ny PLAGE no hatory androany sady efa hifarana ny lasy e!". Dia lasa samy naka ny botifotsiny. Teo koa no nanaraotra nanazava ny fomba fijerena ny atsimo sy avaratra amin'ny alalan'ny kintana i Rasefo. Efa ho tamin'ny 11 ora alina tany ho any vao samy rendriky ny torimaso ny rehetra.

Ao amin'ity an-tanety ity koa dia mba makarakarà lasy mifindrafindra na "camps volants". Araka ny fanamarihana nataon'i B.P – Eclaireur pejy 108, dia tena betsaka aza ireo ankizy no tia an'io kokoa noho ny lasy mitoetra. Tsara amin-dry zalahy ireo no mahita zava-baovao foana: endrin-

tany vaoyao (paysage), olona vaoyao... Ampahatsiahiyina anefa fa amin'ny vanim-potoana tsy misy orana no tena mety amin'ity karazana lasy ity. Mandritra izany dia kendreo mba hisy dia alina na "marche nocturne", na koa antsoina hoe "marche de nuit". Ny lasy mifindrafindra koa azo vitaina amin'ireo karazam-pitanterana hafa: ny bisikilety, ny soavaly... Azo atao koa ny "camp voyage". Io indray dia mandeha fiara mihitsy ary mitety tany hay, na faritra manan-tantara maro... Ny toerana koa mba mila mioyaoya ny endriny. Amin'izay, mampanankarena tsara ny fahalalana azon'ny ankizy sy ny zavatra hosedrainy. Raha miteny eto hoe "hosedrainy" dia tsy midika izany fa hanao fampitahorana ianareo. "Tsy fomba fitaizana skoto izany". Azo atao tsara koa ny milasy ao anaty valam-piompiana lehibe (ferme). Tena ho tsara anie ny mijery boakely manampy ireo mpiompy e! miara-mamafa tain'akoho. Amin'io ny akoho tsy mba 20 na 30 fa aman'arivony. Eny amin'ny faritr'i Mahitsy ianareo raha mba hanandrana izany. Tsy ratsy ihany koa ilay milasy eny an-tendrombohitra. Izany hoe eny mihitsy ny lasy no atao. Ilaina fantatry ry zalahy tsara izany tratran'ny zavona vao maraina eny ambony eny izany, miady amin'ny rivotra indrindra rehefa mandrehatra afo. Amin'iny lalana mankany Toamasina iny no tena be tendrombohitra avo, manomboka eo Ambohimalaza, Ambatolampikely dia efa be havoana afaka hanaovana izany tsara. Betsaka fa mba mila mifampanontany ianareo na maka traikefa amin'ireo fivondronana efa nanao izany.

Izany ny sationan'ny « aventure »

2- Ny lasy eny an-drano.

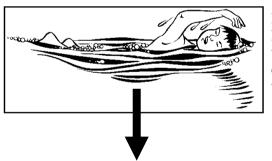
O ry chef sy cheftaine a! tsy hoe mamporisika antsika hanaonao foana akory ity skoto ity. Mbola averina indray hoe zavatra efa niainan'ilay mpamorona ity fikambanana ity vao narosony amintsika ary mahasoa ny ankizy beazina. Mbola boakely i B.P, dia efa nandeha lakana tamin'ny farihy iray tao Haute Canada – la route du succès peiy 9. Tamin'ny taona 1956, efa nanao izany koa ny Mpiandalana – Ny skotisma sy ny Tily eto madagasikara pejy 49. Ankehitriny anefa, vao resaka rano dia hafatrafatra be manadala. Andao indray àry iverenana io lasy an-drano io. Tahaka izao ilay karazana milasy an-drano. Ao ilay mamakivaky ranomasina na ony lehibe avy hatrany. misy ilay milasy eo ambony farihy fotsiny. Izany sahanasa rehetra izany dia manery antsika kosa aloha hianatra hilomana. Hoy i B.P, "Il est nécessaire que tous les garçons sachent nager... A parler très franchement, je dois vous avouer que je craignais un peu l'eau, mais un jour, où je perdis pied, je m'aperçus que je nageais très normalement... j'ai finis par aimer l'eau et il me devint très facile de nager... si vous aviez été un vrai scout, vous auriez appris à nager... », « Si vous allez faire du canotage, il n'est pas loyal envers les autres d'en faire si vous ne savez pas nager. Si le canot se retourne et que tous sachent nager, on fait alors une bonne partie de rire. Mais s'il y a un garçon qui ne sait pas nager, les autres doivent risquer leur vie pour le maintenir à la surface...» - Eclaireur pejy 74, 75. Midika izany fa mila fiofanana sy fianarana mialoha vao miroso amin'izay. Farafaharatsiny manana « bouée de sauvetage » isaky ny ankizy tsy mahay milomano. Efa miala amin'ilay atao hoe "scout ordinaire" fa miditra amin'izay aminilay "scouts marins ». Isika koa ve izany ijanona amin'io « ordinaire » io foana e? Izao aloha, tsy ilay tenantsika akory no atao hoe « ordinaire », fa ilay sahanasa. Izany hoe izao karazana sahanasa ataontsika TEM izao, dia fanao mahazatra. Mbola eo aloha isika izao, noho ny tsy fahampian'ny fahalalana sy ny fahaiza-manao, ohatra, firy amintsika Tily izao no tena mahavita milomano mihoatra ny 50 m? Mety tsy mbola resy lahatra ny amin'izany ireo ray aman-dreny tomponjanaka... Aorian'izao fampahalalana izao anefa, dia inoana mba hisy antoko na fokonolona ahasahy hanandrana ity sehatra iray ity.

4- Ny eny an-Habakabaka.

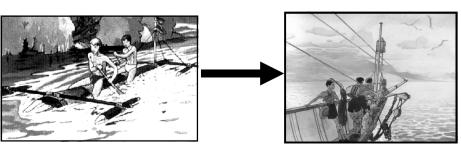
« Les scouts de l'air font maintenant partie de notre organisation. Tout comme les scouts marins, il faut commencer à les former sur terre par le scoutisme ordinaire que nous pratiquons tous ; car le scout doit savoir observer et être débrouillard. Ainsi si vous avez la passion de l'aviation, voilà une possibilité, en tant que scout, de commencer. »

« Beaucoup des activités des scouts marins et des scouts de l'air sont communes aux autres scouts, par exemple la natation, le sauvetage, le lancemnent d'une corde à un naufragé, etc. **Rien n'empêche les scouts de pratiquer quelques-unes de ces activités :** le canotage (en respectant le règlement), l'utilisation des cartes et photos faites par l'aviation » – Eclaireur pejy 80.

Izany hoe malalaka, araka io tenin'i B.P io, ilay akalamanjana. Tsy ataotao foana koa anefa itony sahanasa itony fa mitaky fihomanana fatratra. Mila efa matanjaka tsara amin'ilay sahanasa mahazatra, izany hoe ny lasy tsotra, vao mitondra ny boakely amin'ireo. Miverina foana moa ny hoe "tara isika raha mihoatra ny amin'ireo any ivelany", nefa indraindray isika mihitsy koa no tsy manana fahasahiana. Amporisihana àry isika, indrindra ho an'ireo mahafantatra KP na havana na olom-patatra, mba hitondra ny ankizy eny amin'ireny seranam-piaramanidina ireny farafaharatsiny na toby miaramila mpilatsaka amin'ny elonaina: miditra any anaty "garage" any, mijery ny fanazaran-tenan'ireo, maninona moa raha mba afaka miditra ao anatin'izany fiaramanidina izany mihitsy... Ny fampahitana zava-baovao (découverte) sahala amin'izany amin'ny ankizy no atao hoe fampivelarana ny mahaolona azy.

Mila ezaka isika Tily mba ahay hilomano mihoatra ny 50 m. Izay vao miroso amin'ny lasy andrano sy ny sahanasa tahaka ireto amin'ny sary ambany ireto.

Chef sy cheftaine! Lasy tsotra etsy Ambohimanga aza efa miyadika hatramin'ny lokon'ny tarehy mihitsy e! ka eto indray mbola ampiana hoe hilasy eny amin'ny rano, hanidina miala 1000m amin'ny tany. Izay anefa ilay tontolon'ny ankalamanjana, izay ilaina ampanatrehana sy ampiainana ireo ankizy ireo raha hanabe amin'ny fomba skoto. Misy zavatra ara-boajanahary tsy takatry ny saina entin'io ankalamanjana io ho antsika olombelona. Mifampiankina sy mifamelona isika sv ireo zava-boaarv ireo. Izanv no mila hanatonantsika azv ho eo akaikikaikinv kokoa. Eto àry ny ankizy beazin'ise ho eny, mba handrè feom-borona vao maraina fa misy fiatraikany amin'ny fony izany, avelao izy ireo hatory ao anaty saha fa ny olona zatra matory eny ankalamanjana dia mora mahazo hafanana: rehefa maka aina env an-tendombohitra be inv na rehefa manodidina nv afo amin'ny takariva iny ianareo, manandrana mananatra na mitantara zavatra amin'izy ireo. Ho hitanareo fa hisy fifantohana sy mora handray ny hevitra avy aminareo ny ankizy. Hoy Profesora RAKOTO RATSIMAMANGA, anisan'ny Tily mpisava lalana tany amin'ny taona 1922 tany: "dimy lahy izahay no notinaizan'i Rev. J. F. Radley, misionera anglikana. Nikolokolo anay ho presbitera izy, ka matetika no entiny mandeha an-tongotra mankany Ramainandro sy nihanika ny tendrombohitr'Ankaratra izahay. Tamin'ireny fiarahanay ireny no niresahany taminay ny amin'i Baden Powell sy ny Skotisma...". Hitanareo, ao amin'io ankalamanjana io no tena fotoana fifampizarana na hevitra na fahaizana. Koa hamafisina, fa tsy azo avela mihitsy io fomba fanabeazana ankalamanjana io (essentiel) ato amin'ny skotisma.

« Il faut pratiquer le plus possible le campisme et les jeux de plein air : sans oublier les récreations appropriées et le repos du dimanche. Eviter le scoutisme de salon ».

Fifandraisain'ny olon-dehibe sy ny tanora

Raha vao miresaka fanabeazana, tsy afa-misaraka amin'izany ny olon-dehibe. Amin'ny maha-fanabeazana ny skotisma, dia anisan'ny mandray anjara amin'izany ny olon-dehibe. Inona ary ny asa (fonction) tazon'ny olon-dehibe ato amin'ny skotisma?

Azo zaraina telo ny anjara asan'ny olon-dehibe ato amin'ny skotisma :

- 1-Mpampianatra (moniteur d'activités)
- 2-Mpanabe (éducateur)
- 3-Mpanentana (Animateur de groupe)

Ireo asa telo ireo no andeha ho vahavahana eto ambany.

I- Mpampianatra

Misy sary tonga ao an-tsaina avy hatrany raha vao miresaka hoe mpampianatra. Izany hoe misy olona mipetraka mianatra, ary misy olona mitsangana ery amin'ny solaitra be mampianatra. Tsy dia izay loatra anefa no tena tiana lazaina eto. Ny mitovitovy amin'izay dia ny fampianarana mitondra fiarakodia. Ato amin'ny skotisma, tsy dia ilaina loatra ny fampianarana THEORIQUE lava be fa asa tonga dia vavany avy hatrany. Mba hampahomby izany dia ireto misy dingana dimy tsy maintsy lalovana.

- <u>1-Fanomanana (préparation)</u>: Tsy maintsy homanina ny zavatra omena ny ankizy beazina. Tsy maintsy omanina ny fandaharana ary ny fitaovana mifanaraka amin'izany. Tsy misy tsy tantin'ny boaikely hoatra ny mahita fa tsy voaomana ny zavatra atao ary tsy misy ny fitaovana mifanaraka amin'izany. Izany dia mety miteraka fimonomonana sy fahakiviana ho an'ny ankizy beazina. Ilaina ny mamaky bokin-dalao maro mba hahafahana mampita ny fahalalana amin'ny alalan'ny lalao.
- <u>2-Fanehoana (Démonstration)</u>: Tsy maintsy aseho amin'ny ankizy beazina hoe tahaka izao ny fomba fanaovana azy sy ny vokatra azo. Eo ny ankizy dia maka sary an-tsaina ny zavatra hitany. Ilaina dia ilaina io mba hahamora ny fampitana izany. Raha lazaina tsotsotra dia mampiseho ohatra mihitsy aloha ny olon-dehibe, asehoy ny ankizy hoe tahaka izao ny fomba fanaovana azy.
- <u>3-Fanazavana (explication)</u>: Eto dia tenenina amin'izay ny hoe ahoana ny fanaovana azy sy ny antsipiriany. Sady miasa eto ny tànana no miasa ny vava. Afaka miteny mafy ary mahay misintona ny ankizy beazina amin'ny fomba fitenenana. Azo atao tsara ny manao vazivazy nefa izany tsy natao hahatezitra ny hafa.
- <u>4-Fakan-tahaka (imitation)</u>: Tsy maintsy mandray anjara eto ny boaikely. Havela izy haka tahaka ny zavatra atao sy hitadidy ny fanazavana. Avela izy hamerimberina ny zavatra nianarany mba hilentika tsara any anatiny ny zavatra nianarany.
- <u>5-Fametraham-panontaniana (interrogation)</u>: Eto dia mametraka fanontaniana ny mpiandraikitra, na ny mifamadika amin'izany. Izany hoe ny ankizy beazina indray no mametraka fanontaniana amin'ny mpiandraikitra. Ilaina io fanontaniana io mba hahatsapana raha mahazo ilay fampianarana ny ankizy, na tsia. Io izany dia efa tomban'ezaka sahady. Ary manampy ny mpiandraikitra hitady fomba fanazavana tsaratsara kokoa na mamerina ilay fanehoana, na hanatsara ny fomba fanomanana sy ny fitaovana.

Raha manaraka ireo ny mpiandraikitra dia azo antoka fa ho tafita ny fomba fampianarana izay hataony.

II- Mpanabe

Eto dia ny toetra tokony hanan'ny mpiandraikitra no tiana lazaina. Telo farafahakeliny ny fahaizana amam-pahalalana ilaina hain'ny mpiandraikitra izay mifamatotra amin'ny toetrany ka ilaina famolahan-tena. Ny fahaiza-mitarika (leadership), fahaiza-mihaino (savoir écouter), mahay manaja ny hafa (Respect de la dignité des autres). Zavatra mifamatotra sy mifampiankina ireo . Ndeha àry hovahavahana eto ambany.

1-Ny fahaiza-mitarika

Efa ela no nampihatra ity zavatra ity ny skotisma. Efa niainan'ny fikambanana ny leadership satria efa ela no nanomanana olona ho lasa mpitarika, porofon'izany ny fisian'ny talenta Mpitarika eo anivon'ny sampana mavo, maitso, mena.

Hoy I Harvey Mackay "Un objectif, c'est un rêve avec date limite". Raha lazaina tsotsotra dia tsy maintsy manana zava-kendrena izay rehetra te ho mpitarika, manana ny nofinofiny, ary ny fotoana hanatanterahany ny tetikasany.

2-Ny fahaiza-mihaino

Feo roa no tokony ho hainoana, dia ny Tompo sy ny hafa (ny ankizy beazina, ny mpiara-miasa)

-Mahay mihaino ny feon'i Tompo: mila mizatra mamaky ny Soratra Masina izany eo amin'ny fanatanteraha ny asan'ny mpiandraikitra.

Hoy ny Tompo : « Ny ondry mihaino ny feony .. Ary ny ondriny manaraka Azy, satria mahalala ny feony ireo ... Ny ondriko mihaino ny feony ireo ... Ny ondriko mihaino ny feoko, ary Izaho mahalala azy, ary izy manaraka Ahy » Jaona 10 : 3a, 4b, 27

- Mahay mihaino ny hafa ary miezaka mamantatra izay ilainy. Mitaiza sy manabe ny fihetsehampo ny skotisma ka miezaka mamantatra ireo banga ao amin'ny hafa.

3-Mahay manaja ny hafa

Amin'izay fahaiza-manaja ny hafa izay, ilaina dia ilaina mihitsy ny mandanjalanja ny teny aloaky ny vava, ny fehetsika ary ny atao. Ireto misy ohatra vitsivitsy izay tokony ho fadiana raha te hanana fifandraisana tsara amin'ny ankizy beazina.

- -Ny mivazava ny ankizy beazina eny imasom-bahoaka, ny eo imason'ny namany.
- -Ny mampitaha ny lafiratsiny amin'ny namany toy ny hoe "Jereo ange ny LS ny voromahery raha mba manao izay mihitsy e!".
- -Ny toriteny lavareny sy ny anatra be fahatany. Tsara ny anatra nefa raha atao misesisesy izany dia miteraka fahasorenana ho an'ny ankizy beazina ka tsy mitera-bokatsoa.
- -Tsy maneho fankasitrahana am-bava tamin'ny ezaka kely vitan'ny ankizy. Rehefa tsy misy mihitsy teny fankasitrahana avy amin'ny mpanabe dia lasa mangahiahy ny ankizy beazina.
- -Ny lainga sy fampanantenana poakaty. Aleo tsy miteny rehefa hita fa tsy ho vita.
- -Ny fibedibedesana sy fanomezan-tsiny. Ohatra nisy ankizy tara vao tonga tao am-pivoriana ary tsy nanao fanamiana. Tsy nohenoana akory ny antony nahatonga azy ho tara sy tsy nanaovany fanamiana fa avy hatrany dia tsenaina amin'ny teny mahery hoe "izao ve ise vao tonga ary aiza ny fanamian'ise?".
- -Ny fimontomontorana amin'ny ankizy beazina. Ny olombelona dia tsy maintsy tezitra fa ny fimontomontorana sy ny tsy fitenenana mandritra ny fotoana maharitra dia miteraka tahotra sy horohoro amin'ny ankizy beazina.
- -Ny fanapenana ny fihetseham-pony tsy hivoaka. Ohatra hoe mba mitantara ny fihetseham-pony ny ankizy fa natahotra rehefa nivoaka tamin'ny alina dia tampenana fotsiny hoe "izany ve ise no mba Tily?".

-Ny mitsaratsara fotsiny nefa tsy arahina toro-hevitra. Raha mba nahavita taozavatra iray ny ankizy ka mba manontany ny hevitry ny mpiandraikitra izy mikasika io zavatra io, dia milaza avy hatrany ny mpiandraikitra hoe ratsy be na mivilana ny endriny. Ny mety ho tsaratsara kokoa dia ny ny miteny hoe "Ny ahy izao raha ny tiako dia ..."

Azo atao tsara ny meneho ny fakasitrahana amin'ny alalan'ny fihetsika toy ny manafosafo ny lohany, ny mitantsoroka azy, ary ny manafosafo ny lamosiny. Tokony ho fadiana kosa ny maneho fihetsika mamoafady toy ny mikitika ny taovam-pananahana, ny fitombenana, ny elakelam-pe , ny tratra.

III-Mpanentana

Ny fanentanana dia tsy mijanona fotsiny eo amin'ny sehatry ny lalao sy ny hira, lava dia lava ny fanazavana raha atao antsipiriany izay. Eto isika dia tsy hijery afatsy ny asan'ny mpanentana (function)

- 1-Manazava (Fonction de clarification)
- 2-Ny manara-maso (fonction de contrôle)
- 3-Ny manamora (fonction de facilitation)

I-Manazava

Ny filan-kevitry ny antoko (FKA) no ataontsika ohatra eto. Zavatra efatra no andrasana amin'ny mpanentana ao; ny voalohany dia ny famaritana ny zava-kendrena iombonana, ny faharoa dia ny manampy hatrany hatrany ny hafa hamoaka ny heviny sy ny tiany ambara, ny fahatelo dia ny mampifandray ny hevitry ny rehetra, ny fahaefatra farany dia ny mamintina ny zavatra voambara.

II-Ny manara-maso

Rehefa misy fivoriana tahaka ny voalaza etsy ambony dia misy ilay be resaka be, misy ireo tsy hahitan-teny mihitsy, anjaran'ny mpanentana ny misintona ny tsirairay hamoaka ny heviny. Mametraka ny anjara fitenenan'ny tsirairay sao lava loatra. Ny mitantana ny fotoana ka mijery ny fandehany teo amin'ny hevitra niaingana. Mampandray anjara fitenenana

III- Ny manamora

Eo am-pandraisana ireo mpivory dia efa tokony hafana ny fandraisana azy. Manomboka amin'ny tsikitsiky sy ny fiarahabana ka hatramin'ny fankasitrahana ny fahatongavana.

Mametraka ny fotoana ialan-tsasatra kely sy ny fanaovana vazivavazy, ny sakafo kely anelanelanv.

Mampifantoka ny rehetra amin'ny zava-kendrena iombonana indrindra raha misy olona roa tsy mitovy hevitra.

Azo fintinina tahaka izao ny momba an'io fifandraisan'ny olon-dehibe sy ny beazina io:

Le responsable n'est pas un général ou un chef d'entreprise auquel il faut obéir sans restriction. Il est là pour stimuler les idées, les initiatives et la participation à la prise de décision. Il est aussi responsable de la sécurité physique et affective de tous les jeunes et du progrès de chacun dans la ligne fixée par la proposition du scoutisme. Il ne saurait donc abdiquer son rôle de responsable. L'équilibre à maintenir entre amitié et autorité dépend largement du degré de maturité du groupe de jeunes à un moment donné dans une situation donnée. À l'adulte de trouver lui-même le meilleur équilibre.

Indro koa aseho eto ambany ireo andininy vitsivitsy mikasika ny zon'ny ankizy mba ho fahalalana ankapobeny ho an'ny mpiandraikitra

L'enfant a droit à un nom, le droit d'acquérir une nationalité et, dans la mesure du possible, le droit de connaître ses parents et d'être élevé par eux. (Article 7.1)

L'enfant séparé de ses deux parents ou de l'un deux a le droit d'entretenir réqulièrement des relations personnelles et des contacts directs avec ses deux parents, sauf si cela est contraire à l'intérêt supérieur de l'enfant. (Article 9).

L'enfant qui est capable de discernement a le droit d'exprimer librement son opinion sur toute question l'intéressant, les opinions de l'enfant étant dûment prises en considération eu égard à son âge

et à son degré de maturité. (Article 12.1)

L'enfant a droit à la liberté d'expression. Ce droit comprend la liberté de rechercher, de recevoir et de répandre des informations et des idées de toute espèce, sans considération de frontières, sous une forme orale, écrite, imprimée ou artistique, ou par tout autre moyen du choix de l'enfant. (Article 13.1)

L'enfant a droit à la liberté de pensée, de conscience et de religion. (Article 14.1)

L'enfant a le droit de jouir du meilleur état de santé possible et de bénéficier de services médicaux et de rééducation. (Article 24.1)

L'enfant a le droit de bénéficier d'un niveau de vie suffisant pour permettre son développement physique, mental, spirituel, moral et social. (Article 27.1)

L'enfant a droit à l'éducation. (Article 28)

L'enfant doit être protégé contre toute forme de violence, d'atteinte ou de brutalités physiques ou mentales, d'abandon ou de négligence, de mauvais traitements ou d'exploitation, y compris la violence sexuelle. (Article 19.1)

Les enfants handicapés, mentalement ou physiquement, ont le droit de mener une vie pleine et décente, dans des conditions qui garantissent leur dignité, favorisent leur autonomie et facilitent leur participation active à la vie de la collectivité. (Article 23.1)

L'enfant a droit au repos et aux loisirs, de se livrer au jeu et à des activités récréatrices propres à son âge, et de participer librement à la vie culturelle et artistique. (Article 31.1)

L'enfant a le droit d'être protégé contre l'exploitation économique et de ne pas être astreint à aucun travail comportant des risques ou susceptibles de compromettre son éducation ou de nuire à sa santé ou à son développement physique, mental, spirituel, moral ou social, (Article 32.1)

Les enfants doivent être protégés contre l'usage illicite de stupéfiants et de substances psychotropes. (Article 33)

L'enfant doit être protégé contre toutes les formes d'exploitation sexuelle et de violence sexuelle. (Article 34)

Ho fampaherezana antsika mpiandraikitra dia atolotray eto ity tonon-kalon'i RAMINO Paul Mpitandrina ity :

Fa ise Mpiandraikitra ahy No nampisy aim-panahy Iny lasy 'zay natao! ... Misy aina vaovao Ny fivoriana Fa mitafy hafaliana Raha manatrika eo ise Mitondra hery be dia be

E, izany ise tsy teo Tena saika nankaleo Ny afon-dasy tsy nafana Nihena hery ny korana Toa nangina ny lalao Sy ny hira fanao

Raha vory 'zahay ankizy Dia faly 'zay tsy izy Mahatazana an'ise Mbola ery an-dàlambe... Ny andro anio ho mamy indray F'ise no miaraka aminay!

Aizim-be sy hafanana? Fiakara-maha-ana Havoana maro sy tanety? Làlan-tsarotra sy ety? ... Tsy atahorako satria Ise mitarika ny dia

A.S.P.(Approche Systématique au Programme »

Efa an-taonany maro no niresahana ity A.S.P. ity teto anivon'ny fikambanana Mpanazava sy Tily eto Madagasikara. Notantaraina tamin'ny fomba teorika ka maro ireo mpiandraikitra, filoha, eny na tari-panofanana aza tsy nahita ny fomba fitrandrahan-kevitra sy ny hanatsarana ny fampiharana ity ASP ity, ka mahatonga anay hitondra fanazavana indray mandeha. Ity ASP ity raha adika amin'ny teny Malagasy tsotsotra dia ny hoe "Tetika enti-manangana fandaharam-panabeazana". Anisan'ny fitaovana iray lehibe ilain'ny mpiandraikitra izany ity ASP ity. Inona no tombontsoa azo avy aminy? Raha atao sary an'ohatra, dia toy ny fiara handeha lavitra ny A.S.P, hita ny toerana iaingana ary fantatra ihany koa ny toerana ahatongavana. Ho tsapa fa hivoatra, mahaliana, manintona ny fandaharam-panabeazana. Ho mora ny fomba hanaovana ny tomban'ezaka sy ny fanaraha-maso ny fivoaran'ny fandaharana.

Misy dingana valo (8) ilaina arahina izay hanaovana famakafakana etsy ambany.

1- Fototra ijoroan'ny skotisma (Principes fondamentaux du scoutisme)

Ao anatin'ity no ahitana ny famaritana ny atao hoe skotisma. Ny tanjon'ny skotisma izay azo fintinina hoe fanampiana ny tanora amin'ny fivelarany ara-batana (developpement physique), fivelarany ara-tsaina (developpement intellectuel), fivelarany ara-panahy (developpement spirituel), fivelarany ara-piaraha-monina (developpement social) ary fivelarany ara-pihetseham-po (developpement affectif). Ny fototra ijoroan'ireo rehetra ireo dia ny adidy amin'Andriamanitra (Devoir envers Dieu), Adidy amin'ny hafa (Devoir envers autrui) , ary adidy amin'ny tena (devoir envers soi-même) - Vakio ny fototra ijoroan'ny skotisma pejy 4.

2- Manangona ny Filan'ny tanora sy ny fiaraha-monina (Inventaire des besoins et centres d'intérêt des jeunes dans le pays et de la société)

Lohahevitra lava izy tiy, fa ezahina ihany ny amintina azy. Tsy midika izany fa atao zara fa vita ny fanazavana. Raha jerena maika dia tsy ilaina ny mpiandraikitra manontany ny ankizy beazina hoe Inona no filan'ise na zava-mahaliana anareo? Ireo lovitao, na tily na mpiandalana dia tsy tehahalala izany zavatra izany. Isika mpanabe no mila mijery ny zava-misy eo anivon'ny fiarahamonina sy ny filan'ny tanora. Raha maka ohatra iray aho dia toy izao: raha misy zaza vao teraka, mitomany izy, io zaza io dia tsy hiteny mihitsy izay ilainy fa ise olon-dehibe no miezaka mamantatra izay ilainy. Te-hinono ve izy? Te-hosoloana? Sa misy zavatra maharary azy? Dia isika no mamaly izay hetahetany izay. Ka izay indrindra no ilaina ny toe-tsaina tia mandinika.

Ireto ary misy tari-dalana mba ahafana manao izany fanangonana izany:

Raha te ho tonga eo amin'ny tanjon'ny skotisma, dia fandaharana mamaly ny filany atolotra ny tanora, misy mahaliana azy, ary misy zavatra andrasany. Raha tsy izany, aleon'ireo manao zavatra hafa. Tsy voatery hitovy araka izany ny filan'ny tanora amin'ny faritra samihafa eto amin'ny firenentsika.

Inona ary ny zavatra atao?

Mamaky boky aman-gazety misy ny fanadihadihana ny filan'ny tanora eto amin'ny firenentsika sy ny fiaraha-monina misy antsika. Miresaha amin'ny ray aman-dreny, ny mpitondra fiangonana, ny mpampianatra misy eto an-toerana. Miaraha-mivory sy miresadresaka amin'ny vondrona tanora skoto sy tsy skoto mba hahafantarana ny zava-mahaliana azy sy ny nofinofiny, ny hetahetany. Tsy ny filan'ny tanora ihany anefa no mila jerena fa eo ihany koa ny filan'ny fiahara-monina.

Dia ahoana indray izany?

Miresaka sy mifanakalo hevitra amin'ireo mpiandraikitra hafa hahalalana ny filan'ny fiarahamonina ankehitriny sy ny zavatra andrasany amin'ny tanora. Miresaka sy mifanakalo hevitra amin'ireo manam-pahefana eo an-tanàna: sefo fokontany, mpanolon-tsainan'ny tanàna, ben'ny tanàna, ny mpampianatra , ny dokotera sy ny mpiasan'ny fahasalamana... Jereo ireo drafitra ankapobeny amin'ny fanofanana tanora izay atolotry ny governemanta. Jereo ny statiska mikasika ny tanora eto amin'ny firenena (tahan'ny mitondra ny otrikarita sida, ny fidirana an-tsekoly, ny mandao ny sekoly sns ...).

Soraty ireo filana rehetra ireo ka io no atao fitaovana enti-miasa isan-taona. Izany hoe mivoatra sy miova ny filan'ny tanora araka ny vanim-potoana sy ny zava-mitranga eo anivon'ny fiaraha-monina. Miova tahaka izany koa ny filan'ny fiaraha-monina. Mba jereo fotsiny anie tamin'ny fiandohan'ny taon-jato faharoam-polo e! Ny maorsa sy semafôro no tena fitaovam-pifandraisana raitra indrindra. Nanaraka izany ny tanora skoto. Ny fiandohan'ny taon'arivo fahatelo ny finday sy ny intenet no tena manjaka, mivoatra manaraka izany koa izany ny fandaharam-panabeazana omena ny skoto.

Raha maka ohatra iray aho dia toy izao : tamin'ny 15 taona lasa tsy nisy ny internet, ny finday. Ankehitriny kosa, efa mitondra izany any am-pianarana ny mpianatra. Hitan'ise amin'izany fa miova ho azy ny filan'ny fiaraha-monina sy ny tanora. Tsy adiny iray na ora roa akory dia ho hita ny filan'ny fiaraha-monina sy ny tanora. Mila faharetana sy asa mitohy tsy ankijanona. Dia mazotoa mitrandraka fa goavana kay ilay andraikitra.

3- Tanjon'ny fandaharana (but de programme)

Na dia samy tanjona aza no resahana, dia misy tsy itovizany ny hoe tanjon'ny skotisma sy ny tanjon'ny fandaharana. Rehefa azo ny filan'ny fiaraha-monina sy ny tanora vao mitsangana ny tanjon'ny fandaharana. Fehezanteny tokana dia ampy handravonana ny filan'ny fiaraha-monina sy ny tanora. Amin'ny ankapobeny dia malalaka sy lavitr'ezaka (large, global). Ao ihany koa no ahitana ireo vina (vision), ny mety ho endrikendriky ny lahasa na sahan'asa (parametre d'activités), ny lalana ankapobeny ho arahina (direction général)

4- Zava-kendrena (objectif)

Faritana amin'izay ny zava-kendrena. Tsara raha atomboka amin'ny matoanteny. Fehezanteny milaza asa tonga dia vavany avy hatrany (verbes d'action). Mety ho fehezanteny telo na efatra . Ny tena zava-dehibe dia hoe azo tratrarina (atteignable), mitombina (précis), azo refesina (mesurable), ary azo hatsaraina eny am-pandehanana (modifiable) na tonga amin'ilay fitenenana hoe "eny am-pandrasana mahita ny atiny"

5- Vontoatiny (contenu du programme)

Eto no amelabelarana ny zava-kendrena., fanoritana ny lahasa na sahanasa (activités). Mba hahatsara ny kalitao, dia tokony ahitana farafakely an'ireto ny lahasa, fivoahana an-tsaha (sortie), fisindana (week-end), lasy tselatra, lasy lehibe mihoatra ny 5 andro (grand camp), atrikasa (atelier) ... Efa hita soritra eto ny fandaharana atsangana.

6- Fomba skoto (methode scout)

Ny mampiavaka ny skoto amin'ny fikambanana hafa dia ny fomba entina manabe na ilay atao hoe fomba skoto. Indro ho fintinina amintsika eto ambany ny momba ireo:

- -Fanabeazana amin'ny asa tonga dia vavany (Education par l'action)
- -Fiainana eo anivon'ny zavaboaary (vie dans la nature)

- -Tontolon'ny nofy sy eritreritra (cadre symbolique)
- -Lalàna sy fanekena (loi et promesse)
- -Fifandraisan'ny Mpanabe sy ny beazina (relation adulte jeune)
- -Fiainam-bondrona (vie en petits groupes)
- -Fisondrotana isam-batan'olona (progression personnelle)

Ireo rehetra ireo no lazaina hoe fibeazan-tena na autoéducation. (vakio fototra ijoran'ny skotisma - pejy 4). **Na inona na inona fandaharana dia tsy maintsy mianga amin'ireo fomba ireo.**

7- Fandaharana (programme d'activités na projet d'activités na programme de l'unité)

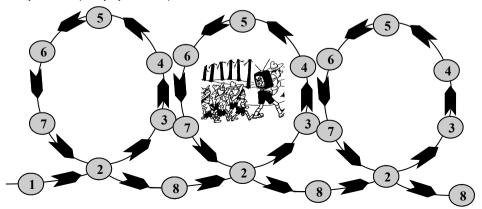
Ireto dingana roa farany ireo dia ilaina ny fandrafetana azy miaraka amin'ny ankizy beazina, (LS, ny loholona). Ao manko no hamaritana ny zavatra atao (choses à faire na aventure) , fotoana hanatanterahana azy (calendrier), ny toerana hanantanterahana azy (lieu d'exécution), ny fomba hanatanterahana azy (temps forts). Ireo no mety hita ao anaty fandaharana farafahakeliny mba hahatomombana tsara ny fandaharana. Ireo rehetra ireo dia arafitra ao anaty fâfana na tableau mba hahamora ny famakiana azy. Tsy ilaina noho izany ny manao tabilao saro-bakiana. Tsotra nefa mazava amin'ny rehetra no tanjona, ise kosa mahita ny mahamety an'ise. (Vakio fandaharana, pejy 36). Eto izany dia efa tafantsangana tanteraka ny fandaharana. Ary efa azo ampiharina avy hatrany.

8- Tomban'ezaka (évaluation)

Tsy ho voatery efa vita tanteraka akory ny fandaharana vao atao ny tomban'ezaka. Azo atao ny manao tomban'ezaka eny am-pandehanana tamin'ny fanaovana FKA (Filan-Kevitry ny Antoko) na tokolava mba hahafahana manatsara hatrany ilay fandaharana. Tsy maintsy ilaina anefa ny fanaovana tomban'ezaka ao aorian'ny fahavitan'ny fandaharana mba hijerana raha tratra ilay zava-kendrena nofaritana. Ary ny tomban'ezaka ihany koa no teboka fiaingana amin'ny fandaharana manaraka.

Raha dinihina tsara ny dingana voalohany 1 dia tsy natao hiova. Noho izany,amin'ny fananganana fandaharana manaraka, dia miainga amin'ny dingana fahavalo na tomban'ezaka.

Izao ilay izy raha fintinina, ny dingana voalohany ka hatramin'ny fahaenina dia asan'ny mpiandrakitra mpiray dia. Ny dingana fahafito sy fahavalo kosa dia hiaraha-midinika amin'ny ankizy beazina (LS sy ny loholona)

FANDAHARANA HERIN-TAONA

	TELOVOLONA 1	TELOVOLANA 2	TELOVOLANA 3	TELOVOLANA 4
ZAVA-KENDRENA	Mahalala ny tantaran'i BP sy ny niandohan'ny sko- tisma	Mahay mikojakoja fitaovana mekanika	Mahay ny fomba fana- diovana rano	Mahay ireo karazana vona fototra
ZAVATRA ATAO	Mikaroka ny tantaran'i BP	Manangana bisikilety	Mikaroka fomba haha- fahana mitahiry rano	Manangana tranolay eny ambony hazo
FOMBA HANATANTE- RAHA AZY	Fanehoana an-tsary ny tantaran'i BP	Lasy mifindrafindra am-bisikilety	Fampisehoana arahina fampiharana ny fomba fanadiovana rano	Mianatra ny karazana vona ilaina sy teknika fananganana
SAHAN'ASA	- Milalao ireo karazandalao hita ao anaty boky Eclaireurs Mikaroka ny tantaran'i BP amin'ny site internet Manao gazety mirakitra ny tantaran'i BP - Manao sary itatra (caricature an'i BP) - Manao sary paik'afo an'i BP - Manao sary paik'afo an'i BP - Manao sary paik'afo an'i BP - Manao sarin'I BP vita amin'ny peta-kofehy - Manadika ny sarin'I BP	-Mikaroka ny tanta- ran'ny bisikilety amin'- ny internet Maneho an-tsary ny karazana bisikilety - Mahalala ny kojakoja rehetra ilaina amin'ny bisikilety Misidika toerana fivarotana sy kojako- jam-bisikilety - Mahay ny vonjy taitra ilaina vokatty ny fian- jerana am-bisikilety	- Mitady ireo fomba fitahirizana rano - Mikaroka ireo fomba fanadiovana rano (fanatantavanana, fampiasana ny sur'eau) -Mahafantatra ny vokatry ny fisotroana rano maloto sy ny fomba fitsaboana azy Mitsidika ny JIRA-MA eo Mandroseza Mijery ny fomba fandavahana vovo	- Manao kisarisary sy ny drafitry ny valantsokajy Mahay ny karazana vona sy ny fampiasana azy Manangona ny fitaovana entina milasy Manangona ireo karazana koja hita amin'ny site internet

TELO VOLANA FAHATELO

ZAVA-KENDRENA: Mahay ny fomba fanadiovana rano

DATY	VONTOATINY	SEHATRA	TOERANA
05/04/08	Mitady ireo fomba fitahirizana rano	Sokajy	Valan-tsokajy
12/04/08	Seho kanto III	Faritany III	
19/04/08	LFTT faritra faharoa	Faritra faha-2	
23/04/08	Saint Georges	Foibe	
26/04/08	Fanehoana ireo karazana fitahirizan-drano hitan'ny sokajy	Antoko	Bevalala
03/05/08	Mikaroka ireo fomba fanadiovana rano	sokajy	Valan-tsokajy
10/05/08	Fifaninana sy fanehoana ireo karazana fanadiovan-drano	Antoko	Ankatso
17/05/08	Mahalala ny voka-dratsiny fisotroana rano maloto	Sokajy	Valan-tsokajy
18/05/08	Haring draw'us MTFM	Foibe	
25/05/08	Herinadron'ny MTEM		
31/05/08	Fifaninana mitsabo ireo aretina vokatry ny fahalotoan'ny rano	Antoko	Andranobevava
07/06/08	Mitsidika ny JIRAMA eny Mandroseza	Antoko	Mandroseza
14/06/08	Manao kisarisary sy dingana rehetra atao amin'ny fanadiovan-drano eny mandroseza	sokajy	Valan-tsokajy
21/06/08	Manomana ny fitaovana rehetra ilaina amin'ny fanehoana ny fomba fanadiovana rano	sokajy	Valan-tsokajy
28/06/08	Fampisehoana arahina fampiharana ny fomba fanadiovana rano/ mijery ny fomba fandavahana vovo	Antoko	Ambohimanga- kely
29/06/08	Fety famaranana ny tetik'asa		

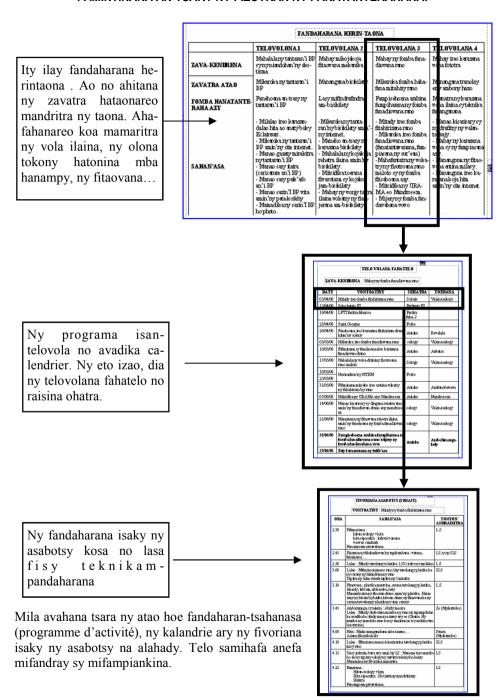

FIVORIANA ASABOTSY (SOKAJY)

VONTOATINY: Mitady ny fomba fitahirizana rano

ORA	SAHAN'ASA	TOMPON' ANDRAIKITRA
2.30	Fifamoriana : hikan-tsokajy + hira hira sapaoritra : indreto vonona vaovao samihafa Fanompoam-pivavahana	L.S.
2.45	Fijerena ny fahadiovan'ny mpikambana : vatana, fanamiana	LS sy ny SLS
2.50	Lalao : Mitady tavohangy plastika 1,50 l isaky ny mpilalao	L.S
3.00	Lalao : Mifaninana mameno rano ilay tavohangy plastika ka ny sarony ny hitondrana ny rano Tapitra ny lalao rehefa tapitra ny 5 minitra	SLS
3.10	Fitaovana: plastika matevina, sarona tavohangy plastika, lakaoly, labozia, afokasoka, hety Manamboatra ny fitoeran-drano amin'ny plastika. Hatao izay tsy hisian'ny hirika hivoan-drano ny fitaovana ka ny sarona tavoahangy plastika ny atao sarony	L.S
3.45	Ambaratonga sy talenta : Abidy maorsa Lalao : Mitady ohabolana momba ny rano ny mpampilalao ka avadika ho abidy maorsa izany avy eo (Ohatra :Ny mamba ny mandoto rano ka ny amalona no tsy mahita rano hosotroina)	Zo (Mpikatroka)
4.00	Hira : Madio manganohano mba tazano Asiana fihetsika kely	Petera (Mpikatroka)
4.10	Lalao : Fifaninana manao kinarinarina tavohangy plastika misy rano	SLS
4.15	Teny indraim-bava avy amin'ny LS : Manome toro-marika ho an'ny mpiray sokajy ny zavatra tokony ho hainy. Manomana ny fivoriana manaraka	LS
4.25	Famaranana : Hikan-tsokajy + hira Hira sapaoritra : Ho tiavinay mandrakizay Hafatra Fanompoam-pivavahana.	LS

FAMINTINANA AN-TSARY NY FIZOTRAN'NY FANATANTERAHANA:

NY LOHAN-TSOKAJY

Ny lohan-tsokajy dia anisan'ireo mpiandraikitra eo anivon'ny antoko. Manana ny fahaiza-mitarika ny hafa. Izany anefa tsy dia amin'ny endrika fanomezana baiko fotsiny toy ny an'ny miaramila fa amin'ny ohatra omeny sy ny toe-tsaina asehony an'ireo namany. Mahay mametraka ny tombontsoa ambonin'ny sokajy mihoatra ny an'ny tenany.

Mandritra ny filan-kevitry ny antoko (FKA), dia miezaka izy mba hizara ny traikefa ananany sy mizara ny hevitry ny mpiray sokajy aminy mba ho fampandehanana ny antoko.

Ny LS no lohalaharana eo anivon'ny sokajy, ary mitarika ny sokajiny hiroso hatrany amin'ny sahan'asan'ny sokajy. Tahaka ny tily rehetra dia tsy mitrahatra mihofana sy manofan-tena izy. Azo hireharehan'ny mpiray sokajy aminy. Ny LS no lohalaharana amin'ny fananana toe-tsaina skoto, ohatra velona amin'ny fanajana ny tena sy hafa ary ny lalàna tily.

Ny LS dia lohalaharana amin'ny teknika skoto ary mahay mialoha mihoatra amin'ireo namany. Izany teknika izany dia efa notrandrahany mialoha tamin'ireo namany LS na tamin'ireo boky sy tahirin-kevitra maro samihafa. Tsy ny mahay teknika skoto fotsiny no tanjona fa ny fahaizana miaina izany amin'ny fiainana andavanandro.

Tsy irery anefa ny LS amin'ny fanatanterahana ny asany , fa ao ny Solon-dohan-tsokajy izay mpiara-miasa akaiky aminy. Ny SLS dia tsy hoe laharana faharoa fotsiny eo anivon'ny sokajy fa anisan'ny manampy betsaka amin'ny fampandehanana ny sokajy. Misolo ny LS raha misy tsy maha-eo azy. Ireo boaikely roa ireo miaraka no miantoka ny fampandrosoana ny sokajy. Izy roa lahy no manomana ny fivorian-tsokajy, filan-kevitry ny sokajy, ny fandaharan'ny sokajy. Ny tena tsara dia ny LS no mifidy izay SLS ary nandalo ny hevitry ny filan-kevitry ny antoko.

Ny maha-lohan-tsokajy ny lohan-tsokajy :

- 1- fahaizana manokana
- 2- Finoana sy idealy
- 3- Fahaiza-mifehy tena
- 4- Fitsipi-pitondran-tena
- 5- Toe-tsaina mahay manakatra ny manjo ny hafa
- 6- Entitra sv matotra
- 7- Tsy miangatra
- 8- Mahay mifandray amin'olona rehetra
- 9- Ohatra velona
- 10- Miahy

fahaizana manokana: Tsy tapi-pahaizana amin'ny fahalalana akory ny LS fa miezaka kosa hahay zavatra maro. Misy manko ireo efa nomen'Andriamanitra talenta manokana amin'ny zavatra iray, misy kosa ireo fahalalana azo rantovina. Ny LS dia manana fahaizana manokana amin'ny lafiny teknika izay ampianariny ny mpiray sokajy aminy. Izany dia vokatry ny famenoana ny banga tamin'ny fanofanan-tena izay nataony ho fampandrosoana ny mpiray sokajy aminy. Tsarovy fa izay tsy nanao fahadisoana mihitsy no tsy mba nanao zavatra mihitsy.

Finoana sy idealy : Ny fahavitan'ny zavatra iray dia ny fanana finoana fa ho tanteraka izany. Ny LS manatanteraka zavatra iray dia mino ny zavatra nataony sy Hataony,

Mahay mametraka ny idealiny ary izany dia tanterahana amin'ny fibanjinana mandrakariva ny lalàna tily. Ny tanjona dia ny famolavolana ny mpiray sokajy ho tonga skoto. Ny idealy dia tahaka ny voninkazo iray maniry eo an-tampon-tendrombohitra ka izay mijanona eo antenatenany dia tsy hahazo azy mandrakizay.

Fahaiza-mifehy tena: Raha te-hahay hibaiko ny hafa ny LS dia tokony hahay hibaiko tena.

Fitsipi-pitondran-tena: Fananana fitsipika anaty sy ivelan'ny sokajy dia antoka iray hananana fitsipi-pitondran-tena mendrika tsy ho an'ny LS ihany fa ho an'ny mpiray sokajy koa.

Toe-tsaina mahay manakatra ny manjo ny hafa: Raha misy olona miseho azy ho mafy be dia raiso amin'ny fahalemeny izy, raha misy kosa miseho azy malemy dia raiso amin'ny fahamafisany izy. Ny tena tiana ho lazaina dia ny fahaizana manakatra ny manjo ireo naman'ise. Izay tsy hainy ambara na lazaina. Na dia tsy ray aman-dreny aza ise ao anaty sokajy dia tsarovy fa mila fitiavana koa ireo mpiray sokajy amin'ise ireo. Ho hitan'ise fa ho hain'ny mpiray sokajy ho azy ny manaja sy manome hasina an'ise.

Entitra sy matotra: Ny dikan'ny hoe mibaiko dia mahahira-tena, Ny tily tsirairay ao anaty sokajy dia tsy hirakiraky ny LS akory, fa miara-miasa kosa hanatratra ny idealy iombonana. Ny boaikely naman'ise dia mila mpitarika ary mila namana mahatsapa ny manahirana sy ny hetahetany. Ny LS dia mila fahefana eo am-panatanterahana ny asany. Tsy tadiavina anefa izany fa tonga ho azy raha hainy ny maka ny fon'ireo namany.

Tsy miangatra: Ny tsy fanaovana ny rariny, ny hitsiny, ny marina dia mitarika ho azy amin'ny fahaverazam-pahefana. Tsy maintsy mila mitandrina ny LS amin'ny fanindraidrana namana iray na roa ao anaty sokajy. Fa izany dia mety ho singam-bolo handavo ny sokajy iray manontolo. Tsarovy fa ny boaikely dia mitady mandrakariva ny marina, ny rariny, ny hitsiny.

Mahay mifandray amin'ny olona rehetra : Vokatry ny fifampikasoana tamin'ireo namany matetika dia ho hain'ny LS ny mifandray amin'izy ireo. Mila famolahan-tena sy fahalalana bebe kokoa hatrany ny toetoetran'ireo namana izany.

Ohatra velona: Tandremo fa izay lazain'ny vava dia mety azo hamaritana ny maha izy ny tena. Ny teny atao manko dia natao ho fampietritretana, fa ny asa atao rehetra kosa natao hitsarana. Ireo tily naman'ise dia mila ohatra omena ka ise LS no lohalarana amin'izany.

Miahy: Tsy mandehandeha ho azy amin'izao ankory ny fiainan-tsokajy. Fa mila fandaminana sy fihahiana. Izany dia tanterahina ao anatin'ny filan-kevitry ny sokajy (FKS) ka ny SLS no manampy azy betsaka amin'izany.

Ireo toetra 10 fakan-tahaka ho an'ny LS

- 1- Tongava mialoha amin'ny fivorina ary aza miandry izay tara lava fa tonga dia atombohy ny fivoriana ary miala farany amin'ny toeram-pivoriana miaraka amin'ny SLS.
- 2- Isaky ny fivoriana dia mitondrà hevi-baovao hatrany, na amin'ny endrika anatiny, na amin'ny endrika ivelany.
- 3– Tsy mibaiko fa mitarika, Aza miteny hoe « Atao ity » fa hoe « Ndao hataontsika ito »
- 4– Aseho fa ilaina izay rehetra ampianarina.
- 5– Fintino ny fivoriana, manokàna koa fotoana hahafahana milalao sy manao sahan'asa hafa, mba hamenoana ny fotoana banga.
- 6– Ataovy ankalamanjana araka izay azo atao ny fivoriana satria ny skotisma dia miaina ao anaty natiora, fa tsy voagejan'ny rindrin'efatry ny toeram-pivoriana.
- 7- Farafaratsiny mba misy lalao na manala azy isaky ny mandeha.
- 8- Avelao ho an'ireo manan-talenta ny fampianarana ny teknika nefa harao maso izy amin'ny fahaiza-manaony.
- 9– Raha te-hahomby dia ataovy ao anaty lalao ny zavatra rehetra : maorsa, vona, vonjy taitra ... ary rehefa hanomboka lalao dia asio tantara kely aloha.
- 10- Raha matoritory izy ireo, dia fohazy amin'ny hika, hira, fanentanana ....

Ny tsiambaratelo 10 ho an'ny LS

- 1- Manana vahaolana amin'ny trangan-javatra iray mitovy.
- 2- Avadiho impito aloha ny lela vao miteny. Ary mandinika sy mitsakotsako tsara ny zavatra hotenenina.
- 3– Raha variana amin'ny fihetsika sy ny ataon'ise ny boaikely naman'ise, dia ise no tena marika velona ho fakany tahaka.
- 4- Raha nanao fahadisoana ise, dia lazao!
- 5– Manoloana ny zavatra sarotra dia tsy misy afatsy ny miroso amin'ny dingana hatrany.
- 6- Tsy misy afatsy roa ihany no tranga mahazo ny aty fanahy, na izy mitarika, na izy tarihina.
- 7- Manàna fanahy mendrika, fanahy tsara ombam-pahasoavana sy fahamasinana
- 8– Raha tsy mandeha ny sokajy, ny iray am-pahaefany dia zavatra hafa, fa ny telo ampahaefany dia avy amin'ny LS.

9- Fa ny tena LS dia izay mitady zavatra hahasoa ny namany mandrakariva,

10- Ny LS dia mahafehy tena no sady mpanompon'ireo namany. F

« Mais rappelez-vous que vous devez prendre la tête du mouvement et non pas poussé par derrière ».

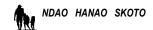
Hafatr'i B.P ho an'ny LS

Ny andraikitry ny LS

Ny LS dia tsy hahavita na inona na inona raha toa ka:

- Manapa-kevitra samy irery ny zavatra atao
- Maniraka fotsiny ny namany hanao zavatra iray
- Nihaino fotsiny ny antony, fa sady tsy nanatanteraka ny zavatra natao, na nanao ihany fa tratra aoriana be, na nanilika izany amin'ny hafa.
- Mametram-panontaniana fotsiny mba hanamarinana fa vita ilay zavatra.
- Mitady ny hirika rehetra fotsiny hijerena ny tsy mety
- Mihaino fotsiny ny fialan-tsinin'ireo namana izay hita fa mety hahavita.
- Mionona fotsiny amin'ny fametraham-panontaniana sy manamarika fa vita tsara ity asa ity.
- Mitazam-potsiny izay nahavita fa ratsy.
- Mamaritra fotsiny hoe ahoana no tokony hanaovana azy
- Manao ihany fa zara fa vita, dia milaza fa nahavita, ny tsaratsara kokoa ho azy dia mijery ny zavatra tsy vita ka mijanona amin'ny teo ihany.
- Mitady ny hirika rehetra mba hanalana ny skoto izay toa nanao fahadisoana.
- Variana milaza fotsiny fa tena nitondra zava-dehibe ho azy ny skotisma nefa raha dinihina lalina dia tsy nanana fahombiazana mihitsy izy, na ratsy mihitsy.
- Mipetraka manjombon-dava, raha misy zavatra tokony ho vita ao anatin'ny roam-polo minitra nefa tsy vita raha tsy afaka roa andro na roa herinandro mihitsy aza ary manome tsiny ny hafa fotsiny.

NY FANAHIN-TSOKAJY

Ny sokajy dia tahaka ny ankohonana iray. Ny tsirairay dia samy mendrika fa tena ilaina ao anaty sokajy. Raha vao vita fanekena ny boaikely iray dia efa tafiditra tanteraka ao anaty sokajy. Tsy boaikely tsotsotra fotsiny ny skoto fa tena manana ny maha izy azy, izany no mahatonga azy hanana anaran-tsokajy anaram-biby, raha voromahery izy dia miaina toy ny voromahery ary mihevitra toy ny voromahery, misaina toy ny voromahery..., ary manana ny tarigetrany.

Mba hampifamatotra tsara ny tsirairay ao anaty sokajy dia tsy maintsy manana fifandraisana mafy. Tsy maintsy mahatsiaro ny tsirairay fa tena ilaina ao anaty sokajy ao, anisan'ny kodiarana iray mampiodina ny sokajy. Ny anjaran'ny sokajy dia manatanteraka ny tanjony izay nampetraka.

Mba hampivelarana izany fanahin-tsokajy izany dia misy fomba maro izay ho hitan'ise ao amin'ny loha hevitra hoe : fomba sy tarazo.

Ny fanahin-tsokajy:

Ny manamboatra ny ain'ny sokajy.

Ny mahatonga azy ho tsy mitovy amin'ny sokajy hafa.

Ny mahatonga ny sokajy sasany hitsiriritra ny sokajin'ny tena.

Ny mahatonga ny tsirairay ao anatin'ny sokajy ho mirehareha amin'ny sokajiny.

Ny mahatonga azy ho sambatra ao anatin'ny sokajy, ary ho faly fa tena skoto

Ny mahatonga azy ho faly sy manan-javatra ho tantaraina rehefa avy milasy.

NY KOLONTSAIM-PIKAMBANANA SY NY TARAZO (Culture d'association et tradition)

Efa nohazavaina tamintsika teo ny momba ny fototra ijoroan'ny skotisma, izay misy ny fototra iombonana amin'ny skotisma eran-tany. Ireo rehetra ireo dia tafiditra amin'ilay antsoina hoe « tsy azo ialana » (essentiel). Eto kosa isika dia hijery ireo mampiavaka ny tily amin'ny fikambanana skoto hafa. Ka ho hitantsika eto ny atao hoe kolontsaim-pikambanana sy tarazo. Na dia tsy tafiditra amin'ilay "tsy azo ialana" aza ity dia anisan'ny tena zava-dehibe (important). Eto ambany isika dia anandrana ihany hamaritra ny atao hoe tarazo, mety tsy ho tonga lafatra nefa efa misy hevitra azo entina miainga.

Famaritana andrana.

Ny tarazo dia fomba fisainana na fihevitra na fanao ka nolovaina tamin'ny tany aloha. Ny fomba niampitany dia am-bava, na an-tsoratra, na tamin'ny fomba fanao niverimberina. Ireny tarazo ireny no miteraka ny kolontsaim-pikambanana. Noho izany **ny tarazo dia mety miova ary azo ovaina**, ka tsy azo atao ny mitompo teny fantatra ka hilaza fa tena tsara ny tarazo iray na tena ratsy. Nefa azo ambara fa anisan'ny "zava-dehibe" (important) ny tarazo ato amin'ny skotisma.

Ohatra: taloha ny antoko tily dia nisy anarana toy ny hoe akoholahy, saha, tantely, ankehitriny tsy misy intsony izany antoko misy anarana izany.

Teo amin'ny sampana mena ny ekipa iray dia natsoina hoe fileovana ary ny fitambaran'ny fileovana no nanome ny fokonolona. Ankehitriny ny ekipa indray lasa fokonolona ary ny fitambaran'ny fokonolona no manome ny fileovana.

Inona no tombontsoa na lafin-tsarany ny tarazo?

- -Manampy amin'ny famoronana ny kolontsaina iray eo anivon'ny fivondronana na sampana iray, na sokajy
- -Mahatonga ny mpikambana hiray hina bebe kokoa sy manamafy ny fiombonana
- -Manamora ny fahalalan'ny besinimaro, ny mpikambana sy ny fikambanana
- -Afaka miaro ny mpikambana
- -Mamorona ny fitohizan'ny ankehitriny sy ny lasa ary miantoka ny fahombiazan'ny ho avy.

Inona ny lafy ratsiny?

- -Vato misakana ny fanovana
- -Manarona ny fototra sy ny zava-kendren'ny skotisma
- -Miteraka fanavakavahana eo amin'ny maha-olona
- -Miteraka fisehoana ratsy eo amin'ny sara-babem-bahoaka
- -Miteraka fihoaram-pefy eo amin'ny mpikambana

Ohatra ihany ireo fa ny mpikambana tsirairay dia mbola mety hahita zavatra hafa an-koatra ireo voalaza ireo. Anjaran'ny tsirairay ny mandalina sy manadihady amin'ny fanofanan-tena izay ataony. Ary amin'ny tomban'ezaka izay ataontsika dia hahatsapa isika fa mety niha-nanan-karena ny tarazo iray na koa niha-nahantra.

Fomba firahabana skoto _____

Tarazo iombonan'ny skoto maneran-tany :

Ny "Salut scout" : (sary1)

Hatao amin'ny tànana ankavanana ka ny ankihibe manindry ny ankihikely izay midika hoe ny lehibe miaro ny kely ary ny kely manoa ny lehibe. Ny rantsan-tànana ambiny kosa mahitsy manondro ny lanitra. Ny rantsana telo dia mampatsiahy ny andalana telo amin'ny fanekena.

Hoy I BP hoe «Quand un scout rencontre quelqu'un, camarade ou étranger, pour la première fois dans la journée, il le salue d'un demi-salut. Il salue toujours par un salut complet: un chef de patrouille, un chef ou un officier de l'armée de son pays. Il salue de même le drapeau ou le chant national, et les convois funèbres. (...) Ces saluts ne se font que quand le scout n'a pas son bâton.»

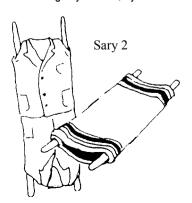
Mifandray tànana amin'ny tànana ankavia :

Nandritra ny fampandrian-tany nataon'i Baden Powell tany Afrika dia nihaona tamin'ny lehiben'ny foko Ashanti izy izay nanolotra azy ny tànana ankaviany. Izany dia mariky ny fifampitokisana sy filazana hoe mahery fo. Ankehitriny kosa dia mariky ny fifampitokisana sy firahalahiana amin'ny skoto maneran-tany ny fifandraisan-tànana ankavia. Hoy I BP hoe : *«Si un étranger vous fait le signe scout, rendez-lui tout de suite son salut et tendez-lui la main gauche.»*

Fanamiana:

Ny fanamiana dia anisan'ny tarazo skoto tranainy sy lehibe indrindra. Saika ny fikambanana skoto maneran-tany dia manao fanamiana daholo ary io ihany koa ny mampiavaka ny fikambanana tsirairay. Telo ny asa sy ny andraikitry ny fanamiana.

- 1- Mariky ny fiombonana : Ny fanamiana no marika hifankafantaran'ny skoto samy skoto. Ny fivondronana misy azy, ny fikambanana misy azy Mpanazava, tily, Antily, kiady, fanilo sns ...Ny fanamiana no manala ny tsy fitovian-tsaranga, ny fihodirana sy ny firazanana. Ny fanamiana no marika mampiray sy mampiseho ny firahalahian'ny skoto eran-tany.
- 2- Seho ivelany eo imasom-bahoaka : Ny fanamiana no hahafantaran'ny vahoaka mpiray monina ny skoto.
- 3- Fampiasa amin'ny andavanandrom-piainana: Ny fanamiana dia azo ampiasaina amin'ny zavamitranga (sary 2) rehetra fa tsy akanjo fitondra mianjaika fotsiny akory. Ka tsy maintsy tsara zaitra tsara, afaka hiatrehana tsara ireo sahan'asa rehetra sy voina mety mitranga: Ny folara dia azo anaovana Bandage sy tohatra, ny lobaka kosa azo anaovana Brancard.

Sary 1

Ny loharano niavian'ny fanamiana:

Tany am-piandohan'ny lasy natao tany amin'ny nosy Brownsea tamin'ny taona 1907, dia tsy nisy nitondra fanamiana ireo zatovo nanatrika ny lasy. Mba hanavahana ireo sokajy kosa dia nasian'i Baden Powell vona teo amin'ny sorok'ireo zatovo ireo, ary fleur de lys vita tamin'ny varahana teo amin'ny tratra ankavia. I Baden Powell kosa nanao lobaka, ary miforitra ny tanan'akanjony, Kravaty ary satroka Kory sofina, Pataloa hatreo ambony lohalika, bas golf sy kiraro mainty. Taona vitsivitsy taty aorina dia nanome torimarika amin'izay i Baden Powell ny amin'izay tokony ho endriky ny fanamiana, izay nalainy tahaka tamin'ny police militaire afrikana tatsimo tamin'ny fiandohan'ny taon-jato faharoampolo.

Ireto kosa ny loko izay natolotr'i BP azo hisafidianana : kaki, volon-davenona, manga, maitso.Ny fanamiana dia afaka miaro amin'ny hafanana sy ny hatsiaka.

Hoy i BP hoe "Cela m'est parfaitement égal si un scout porte ou non son uniforme, à condition qu'il mette son âme dans son travail et observe la Loi scoute."

Ny mariky ny skoto maneran-tany (L'emblème du scoutisme mondial) :

Ny mariky ny skoto maneran-tany dia anisan'ireo marika be mpampiasa indrindra eran-tany sy be mpahalala indrindra. Taiza no niavian'ity marika ity? I Baden Powell ihany no hamaly izany manao hoe «Notre insigne, nous l'avons pris du point Nord utilisé sur les cartes géographiques pour se situer par rapport au Nord.»

Ny tendrony telo dia mampiseho ny fototra iorenan'ny fanekena skoto. Misy tady mihodidina izay mifarana amin'ny vona fisaka, mampiseho ny firaisana sy firahalahin'ny skoto maneran-tany. Ny loko fotsy aminy dia mampiseho ny

fahadiovana, ny loko voloparasy kosa mampiseho ny fandraisana an-tànana sy fanampiana ny hafa.

Inona kosa ireo mampiavaka ny Tily Eto Madagasikara?

Maro ireo mampiavaka ny Tily Eto Madagasikara. Mba hahamora ny fanazavana dia mety hitondra kely fampitahana amin'ny fikambanana hafa. Dia anjarantsika ny mitondra famakafakana ho an'ny tena mitokana.

Ny mariky ny fikambanana :

Ny "Tily eto Madagasikara" miloko fotsy ny soratra ary mena ny tokontaniny. Mipetraka 3cm eo ambany soroka ankavanana.

Ny "Ravinala" miloko manga ny tokontaniny, misy loko mavo, maitso, mena. Misy sary ravinala ahitana ravina folo sy hazo fijaliana eo afovoany. Eo amin'ny paosin-tratra ankavanana no misy azy.

Ny "rafitra ara-pitondrana":

Eo anivon'ny fivondronana dia ny enina, sokajy, fokonolona ireo no mitambatra ka manome ny andiany, antoko, fileovana. Ireo indray no miteraka ny sampana mavo, maitso, mena, izay rehetra izany no atao hoe fivondronana.

Eo anivon'ny firenena dia ny fivondronana, faritra, faritany, foibe.

Ny fitsinjaran-taona:

- Lovitao : 5 -11 taona - Tily : 12-16 taona

- Mpiandalana : 17-20 taona- Menafify : 21 taona no mihoatra

Ny lamina ara-piofanana ho an'ny mpiandraikitra :

- Ho an'ny TEM dia misy ambaran-tongam-piofanana telo ho an'ny mpiandraikitra

1-Fanomanana

2-Fananterana

3-Ravinala

Ny pedagojian'ny fanofanana na teti-piofanana :

A : Asan'ny tsirairay

B: Bitsiky ny fivondronana

D : Diniky ny filoha

E : Ezaky ny mpiofana

F: Filasiana

Ny "totémisme"

Ny "totémisme" dia fanomezana anarana olona iray na vondron'olona iray. Raha vao miresaka hoe "totémisation" dia tonga ao an-tsaina avy hatrany ny foko Indiana izay nipetraka any Amerika sy ny "mât-totem" na tsato-kazo misy sarim-biby vita sikotra.

Ny hevitry ny teny hoe "TOTEM" dia hoe "izy no ray aman-dreniko", teny avy amin'ny foko Indiana Ojibwas izay nipetraka tany amin'ny faritra avaratr'i Amerika, iny misy ny Grand Lacs iny.

Ara-tantara, tamin'ny taona 1896 nandritra ny fanafahana ny Matabélés (foko iray ao afrika) dia

nomen'ireo anaram-bositra hoe "Impeesa" na "Ambodia tsitafandrimandry" (Le loup qui ne dort jamais) i Baden Powell.

Nomena anaram-biby (animal totem) ny anaran-tsokajy. Izay anarana nofidian'ny boaikely iray tarika. Amin'izany dia tokony ho hain'ny mpiray sokajy ny kisarisarin'ilay biby sy hikan'ilay biby. I B.P koa dia nanolon-kevitra mba tsy hanaovana ny anaran-tsokajy ho rajako satria ny rajako dia tsy manana fandanian'andro afatsy ny mibitabitaka fotsiny. Teto anivon'ny Tily dia nomena solon'anarana ny mpanabe ao amin'ny sampana maitso (mpiandraikitra, filoha, taripanofanana). Nanomboka tamin'ny taona 1994 dia nomena solon'anarana ihany koa ny lohan-tsokajy rehefa nahavita ny ambaratonga menavazana.

Skoto matabélés: tahaka izao izany boaikely nirahan'i B.P nandritra ny ady tao Mafeking.

Dia hoy Baden Powell hoe: « Quelques-uns s'imaginent que par Woodcraft, on veut qu'il faut se costumer en Paux-rouges avec plumes, totem, wampum et autres paraphemaux. Mais ce n'est pas cela du tout. Par woodcraft, nous entendons simplement la connaissance et la pratique du campisme, la vie dans le bois, l'étude de la nautre » Headquarters Gazette, Novembre 1919.

«Je prétends qu'un garçon pour devenir un vrai scout, suivant l'idéal tracé par le chef (Ndlr: Baden Powell) n'a nullement besoin de recevoir un "nom". Il n'est pas indispensable qu'il s'appelle Tigre bleu ou Loup vert, ni qu'il porte une robe bigarrée au lieu de la chemise scoute et des plumes dans les cheveux... Rêver que vous êtes un scout me paraît contenir plus d'idéal et de romanesque, plus de pensées pratiques de dévouement et de bonheur que de rêver que vous êtes Peau-Rouge.» Headquarter's Gazette, mars 1920, p. 58.

Tsy ho ary ho voatanisa eto daholo ny tarazo rehetra misy eto amin'ny fikambanana. Ny sampana tsirairay dia mbola manana ny azo ambara betsaka ny momba azy ity. Zava-dehibe ny fisian'ny tarazo satria anisan'ny fitaizana toe-tsaina. Ny fanaovana ny tarazo tsy araka ny tokony ho izy dia mety hiteraka aretin-tsaina ho an'ny mpanatanteraka azy raha tsy mitandrina.

Baden Powell manao fiovan'endrika peaux rouge miaraka amin'ny hazo baka eny antanany

FOMBA SY TARAZO SAMPANA MAVO I OVITAO

Ny "Fomba" sy "tarazo" : fitaovana iray entina manolokolo sy manabe ary mitondra fampandrosoana sy fivoarana ho an'ny fitaizana SKOTO.

Samy mampiasa azy avokoa ny firenena, fikambanana, fiangonana, sekta, fianankaviana, miaramila sns ... Ny an'ny skotisma kosa dia miavaka amin'ireny, satria teny am-piandohana dia napetran'i "Baden Powell" izay nanangana ny skoto eran-tany ny fomba sy tarazo ho an'ny fanabeazana skoto ka nataony isaky ny maha vavy sy maha lahy ary nosokajiany araka ny sokajin-taona izay mandeha isan-tsampana.

Napetrak'i BP eto fa mamefy sady arofanina ho an'ny mpanabe sy ny beazina ny "fomba" sy "tarazo" ka tokony tsy atao ambanin-javatra. Fihetsika kely tsy voafehy na fitenenana diso dia mety hanova ny fikambanana ho any amin'ny fahaverezana na toe-tsaina mivaralila.

Efa voadinika mialoha ireo fomba sy tarazo ireo ka tsy maintsy hianarana pratika ary hiainana rehefa manatanteraka izany. Misy ny fihetsika tokony hiraisana, ary toetra tokony hitoviana, ao ny feo izay hiaraha-mihika, ary ampiasaina amin'ny tena izy fa tsy atao fahazarana fotsiny. Ny sampana tsirairay dia samy manaja ary mikajy ny tarazo sy ny fombafombany avy; misy fotoany ny fampiasana ny tarazo fa tsy ataotao foana araka izay hitiavan'ny mpitarika akory ary ara-dalàna.

NY FOMBA SY TARAZO dia TSY natao hoentina anagejana toe-tsaina na fampijaliana vatana, na fahaverezam-panahy, FA natao indrindra ho *fampivelaran-tsaina, fampivoaram-panahy, ary fitaizam-batana* ho an'ny mpanabe sy beazina rehetra.

IREO KARAZANA TARAZO.

1-FIARAHABANA (SALUT)

Fomba manokana natao mampiavaka ny skoto maneran-tany rehetra ny fiarahabana ary amin'ny tanana **havia**, mitambatra ny rantsana telo afovoany ary miditra eo anelanelan'ny ankihikely sy ankihiben'ny arahabaina, natao ho amin'ny ankavia izany satria io no akaikin'ny fo izay manambara fa iray rà, iray tariqetra ny skoto rehetra.

Toy izany koa rehefa manao ny fiarahabana amin'ny fanekena izay atsangana manandrify ny soroka **havanana** (salut) ary miendrika sarina sofin'alika ranga ny bikany tànana.

Rantsana roa mijoro : lalàna 2 ny lovitao = "manoa ny lehibe ny lovitao, tsy manaonao foana ny lovitao"

Rantsana ankihikely sy manara-poana : tsindrian'ny ankihibe dia midika fa ny lovitao dia miheno sy mankatoa ny lehibe fa tsy miheno ny tenany.

2-FANAMIANA "TENUE" SY NY MARIKA "insigne" (uniforme)

NY FANAMIANA: fitaovana iray entin'ny fikambanana Tily ho fanabeazana eo amin'ny fisehoana ivelany ary mivantana, marika anavahana ny fikambanana amin'ny vondrom-pikambanana hafa, manana ny dikany sy ny heviny ny fanamiana akoatra ny maha seho ivelany azy.

- -Fanehoam-pitoviana : izay itarafana fa tsy misy ambony sy ambany farim-piaina, tsy manavaka ara-poko na firazanana, tsy manavaka finoana na antoko politika.
- -Fanehoana andraikitra sahanin'ilay beazina ary ny mpanabe (Tily, Mpanazava, Mpiandraikitra, Mavo, mena, maitso, Kiady, Antily .. sns..)
- -Tarazo mampiavaka ny sampana ao amin'ny fikambanana
- -Manambara fahavonona afahana miasa sy manao hetsika
- -Fanentanana ny ankizy hitrandraka talenta sy ambaratonga
- -Manefy ny toe-tsaina ahatsiaro fitoviana ary mitaiza amin'ny fahaiza-miaina.

IRETO AVY NO ATAO HOE FANAMIANA

MPIANDRAIKITRA SY NY LOVITAO

Lobaka manga tanora (bleu ciel) : ambony, izay hipetahan'ny marika isan-karazany. Col "V" (vozona V)

Paosy 2 roa havia sy havanana, antonona karatra ary misarona sy misy bokotra afaka mihidy.

Asiana safiny ny lamosiny mba tsy ho mora rovitra.

Misy epaulette mihidy amin'ny bokotra afaka misokatra

Vaky anoloana.

<u>Jupe manga antitra (bleu marine)</u>: Ho an'ny mpiandraikitra lovitao atao ambany, (asiana short) mitovy loko amin'ny jupe rehefa hilalao.

Didy 6 enina mivelatra tsy dia cloche, tsy manara-batana

Halavany eo ambany lohalika

Misy fitoerana fehikibo

Azo asiana paosy misitrika iray.

Short na kiloty fohy (bleu marine): mitovy ny an'ny mpiandraikitra

Manasa-pe ny halavany, malalaka tsara fa tsy tery ahafahana milalao.

Misy paosy roa (2) misitrika

Misy fitoerana fehikibo

Asiana "bretelle" ho an'ireo mbola kely tsy mahazaka kilaoty

	'VR
HAVANANA	HAVIA
Ravinala : Apetaka amin'ny paosy ho an'izay vita fanekena firotsahana	Feur de lys na BMS : apetaka amin'ny paosy raha vao mahazo fanamiana.
THE WALL	
Tily Eto Madagasikara (TEM): eo amin'ny soroka miala 3cm avy any ambony, ary 2cm kosa ho an'ny lovitao, azo apetaka raha vao miditra ho mpikambana	Ambaratonga rehetra : alahatra araka ny lokony
TILY MADAGASIKARA	Loup de sizaine (lokon'ny enina) : atao eo amin'ny sandry
Talenta: Apetaka eo amin'ny sandry ary alahatra araka ny loko ho an'ny lovitao	Ruban jaune 15 cm atao amin'ny tananan'akanjo 2 ho an'ny ZE
	1 ho an'ny SZE
	Vaky maso : eo ambony paosy na amin'ny satroka

<u>Fehikibo</u>: Mitovy lamba amin'ny jupe na fehikibo hoditra, afaka ampiasaina (Oh: anamboarana fitondrana marary...) misy koa fehikibo iraisan'ny skoto rehetra.

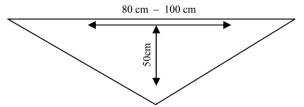
de foulard

<u>Fehitenda na 'foulard" :</u> Samy manana ny loko isaky fiangonana na toerana niorenany.

Ny an'ny foibe, filoha, filoham-paritany, filoham-paritra, sampana hafa dia efa voafaritra ny loko entin'izy ireo ary manana ny dikany manokana.

Ny tari-panofanana koa dia manana ny loko izay iraisany maneran-tany.

Ny refin'ny fehitenda kosa dia mitovy avokoa.

Ny vita fanekena ihany no miambozona ny fehitenda

Famatorana fehitenda (bague de foulard) :

Samy manana ny azy ny isaky ny sampana raha ny beazina no manao ny fehitenda Mitovy ny vona ampiasaina amin'ny famatorana ny fehitenda ao amin'ny lovitao. Ny an'ny mpiandraikitra koa dia efa manana ny azy manokana.

<u>Satroka</u>: Mitovy ny mpiray fivondronana

Ny lovitao koa dia afaka manao ny an'ny fivondronana na ny an'ny lovitao Dia ny satroka manga "beret" (bleu marine).

Akanjo mafana na akanjo bà (col V bleu marine) : itovian'ny rehetra

Ny fipetraky ny marika na "insigne)

<u>3- SAINA (drapeau)</u>: Araka ny sampana misy azy avy Saina miloko mavo. Atsangana isaky ny sokajin-dasy.

4- LALANA SY FANEKENA (loi et promesse)

Ny lalàna lovitao dia misy roa:

Manoa ny lehibe ny lovitao Tsy manaonao foana ny lovitao

Natao indrindra ampiainana ny beazina amin'ny taona 6 ka hatramin'ny 11 taona Ny tarigetra dia "araka izay azo atao" faran'izay tratra (de notre mieux)

Ny fanekena atao:

"Manaiky ao fa hiezaka hatrany:

Ho tian'Andriamanitra

Hiasa ho an'ny tanindrazana

Hazoto hanampy olona isanandro"

Miaraka amin'ny hira "Manaiky aho tsy anio ihany"

- a)- Lalao iraisana no anombohana ny fotoana, ao no atao ny fitsapana kely ho an'ireo izay homanina hanao ny fanekena ohatra :Mihazakazaka mitady zavatra sns ... ka kendrena ho lalao fantatra sy hainy tsara sy hovitany ny lalao ampanaovina ny ankizy (fa tsy ho filambaniny).
- b)- Asaina manao antsasa-paribolana ny lovitao miaraka amin'ireo izay hanao ny fanekena. Ireo tsy manao sy tsy mbola vonona ho amin'ny fanekena kosa dia asaina mihataka lavitra tsy manatrika ny tarazo.
- c)- Asaina miroso eo anoloana ao anaty antsasa-paribolana ireo izay hanao ny fanekena.
- d)- Milaza i AKELA "Faly isika androany fa misy lovitao maniry hiditra ato amin'ny fikambanantsika, nasehony antsika teo ny fikirizany tamin'ny lalao niarahana (lalao fitsapana) ho mendrika ny lovitao; efa fantany tsara ny lalàna mifehy ny lovitao ary fantany koa ny hevitry ny fanekena izay ataony, ka moa ve ekentsika ny handraisana azy sy ny hanaovany fanekena? Avela hiteny izay te hiteny indrindra fa ny zoky enina, dia miroso amin'ny fanekena ny hanao izany.
- e)- Mandroso ao andamosin'ireo hanao fanekena ny ZE sy ny SZE mitazona ny fehitendany sy ny marika "Ravinala" ary ny karatra raha ilaina.

- f)- Asain'i Akela mamerina ny lalàna ny lovitao ny hanao ny fanekena izay vao milaza izy fa eken'ny naman'ise ny hanaovana ny fanekena ka angatahana hanao izany fanekena izany.
- g)- Atsotra ny tànana Havanana manao ny fiarahabana lehibe lovitao (Grand salut) ary ny rehetra kosa dia manao ny fiarahabana tsotra "demi-salut".
- h)- Redonina avy hatrany ny hira fanekena "Manaiky aho tsy anio ihany"
- j)- Akela faly mandray anareo ho isan'ireo lovitao eto Madagasikara ary mandray ny tànana havia ho marika fa mpirahalahy avokoa isika rehetra nahavita fanekena.
- k)- Fanehoan'ny vita fanekena ny hafaliany dia manao ny hikam-pifaliana izy ireo. Toy izany koa ny Mpanatrika.
- I)- Mamonjy ny enina misy azy avy ny vita fanekena ary mihika ireo ho marika ny fandraisana.
- m)- Antsoina daholo ireo izay tsy nanatrika ny fanekena ary faranana amin'ny hira sapaoritra Tily "ho tiavinay".

FANAMARIHANA

- -Misy fanomanana ataon'ny mpiandraikitra mialoha ny fanekena mba tsy ahalava ny fotoana. (fampianarana fanekena sy hira)
- -Tsy misy fitenenana ho an'ny mpiandraikitra rehetra fa soloin'i Akela tena avokoa ao anatin'ny fanekena.
- -Ny vavaka dia atao alohan'ny famoriana fanekena na aorian'ny sapaoritra famaranana, fa tsy misy ao anaty tarazo.
- -Fanamiana ara-dalana avokoa rehefa mampanao fanekena.

5- NY HIKA SY NY HIRA

1- HIAKA TSOTRA

Tsy mifidy toerana na fotoana fa rehefa mitady fahanginana sy filaminana ny mpiandraikitra dia MIHIAKA "LOUP!"

"YAOU" no avalin'ny lovitao. Mijaridina tsy mihetsika izy ireo amin'izay toerana misy azy.

2-HIAKA NY ENINA

Manambara sy milaza ny fahavononan'ny enina
Tsotra sy fohy ary entitra, tsy mitovy ny an'ny sampana maitso
Mijoro tsara rehefa avy manao ny hiaka
Mifidy loko iray ny enina lokon'alika na "loup" ohatra ; Mainty, jaky
lo no Hiakain'ny Zoky enina "JAKY"
Mamaly ny mpiray enina "YAOU"

3- HIAKA NY ANDIANY

Ny andiany dia mifidy ny anarana izay tiany, ary iraisany sy iarahany mihiaka.

Asiany tarigetra izay eritreretiny fa ho tratrarina na hiriana iainan'ny Andiany.

Mpiandraikitra: no mihiaka ny anaran'ny ANDIANY.

LOVITAO na ANDIANY miara-miredona ny TARIGETRA

4-HIAKAM-PIFALIANA

Rehefa mahavita asa tsara na misy mahafaly dia atao ny hiakam-pifaliana

Yaou, yaou, yap, yap, yaou!

Yaou, yaou, yap, yap, yaou!

Yaou, yaou, yap, yap, yaou!

YAOU!

5- HIAKA BE

Atao ao amin'ny TARABOLANA (conseil au clair de lune)

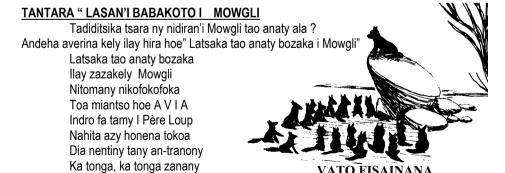
- -Mijery toerana avo, antsoina hoe « VATO FISAINANA » (rocher du conseil) na tendrombohitra na havoana afahan'ny Andiany mifankahita, ary mahatazana tsara ny loup rehetra ny Akela, baloo, bagheera, sns ..., ahafahana miheno tsara ny feo izay ambara.
- -Manao fiovan'endrika avokoa araka ny anarany ny mpiandraikitra rehetra ary ny beazina manao fiovana loup.
- Amin'ny hariva diavolana no fotoana hivorian'ny andiany eny amin'ny vato fisainana ary natao indrindra ho tarazo filazana ny zava-nitranga rehetra tany amin'ny fivoriana na lasy na fiainan'ny loup tsirairay na ny Andiany na ny Enina, hilazana ny ratsy fanova, tsara tohizana, fampaherezana, fifaliana, fahoriana samy hafa;
- -Hianarana mialoha ny fombafomba rehetra fanao ao anatin'ny Tarabolana: hika, hira, feo, fandadin'ny loup, fanakorontanana ataon'ireo vahoaka tsy tan-dalana (shere-khan, babakoto sns ...) any ivelan'ny vato fisainana.

Ny fomba atao eo amin'ny vato fisainanana:

-AKELA no eo afovoany sady izy no mitarika ny fivoriana; avo tazan'ny rehetra izy , manao fiovan'endrika sy fiovam-peo, ary mitarika ny hira sy ny hika

Mizara ny fitenenana amin'ny mpiara-miasa aminy ao anatin'ny tarabolana

- BALOO sy BAGHEERA, KAA, eo ambanin'i Akela izay samy efa mihova fitafy sy feo avokoa, miara-mihira ny mpitarika rehetra.

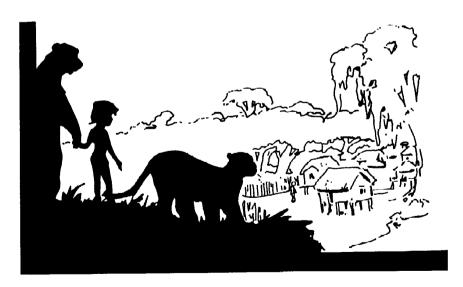

Rehefa nanomboka nitombo lehibebe i Mgl, dia lasa sahisahy mandehadeha irery manerana ny atiala izay honenany. Efa nahatoky tanteraka azy ireo mpitaiza sy mpikarakara toa an'i Akela, Baloo, bagherra.....sy ry chil...dia lasa ny anao lahy nilalao sy nihenjihenjy, kanjo inona hoy

ianareo no nitranga? rehefa variana nisavisavika hazo teo amoron-drano teo i Mgl dia tsy hitany akory ry babakoto na "Bandarloog" nijokojoko nanantona azy avy eny ambony hazo izay nosavihiny, noheveriny fa voankazo na hazo tsofitsofin'ny rivotra ny fihetsiketsiky ny hazo ka tsy niraika i Mgl. Nobedainy ary nentiny niantsampitsampy teny ambony hazo izy, ary nataony pasipasy toy ny baolina misidina ambony ka teo vao gaga sy talanjona . I Baloo kosa anefa tany an-tanana izay filalaovan'i Mgl dia somary gaga ihany raha nahita fa toa tsy tazatazana i Mgl ka nandeha nizahazaha sy nijery ny manodidina fa toa variana milalao angaha izy. Kanjo nahita an'i sherkhan izy dia taitra ka velompanontaniana irery hoe sao dia nataon'leio inona any ary i Mgl? Lasa malaky i Baloo nilomay nitady an'i Mgl ka naheno feon-dry Babakoto mikotaba sy mifaliavanja. Teo vao gaga fa indro i Mgl no ataon'ireo kilalao. Lasa malaky i Baloo niantso ireo namany rehetra ka raikitra ny fampitadiavana sy ny ady tao anaty ala. Teo no nantsoina ireo LOUPS hilahatra hanenjika ireo mpaka an'iMGL, ka aoka ho Loups miaramila vonona hanavotra an'i Mgl

HIRA "LASAN' I BABAKOTO I MOWGLI"

Lasan'i babakoto i Mgl Nentiny nandihindihy Natsipitsipiny teny ambony hazo Ka nisidina avo dia avo Chil,chil, chil, antsoy i Baloo Chi,chil, chil antsoy Bagherra Chil,chil,chil antsoy Kaa Izaho sy Ise dia iray rà.

TALENTA SAMPANA MAVO

sokajy	lokony	talenta
Fampaherezana ho amin'ny asam-pamokarana	Vony (jaune)	Mpanao sy tia asa tanana Tia fambolena Tia fiompiana Tia hira sy mozika
fiheverana ny fiangonana sy ny tanindrazana	Manga	Mpitari-dalana Tia soratra masina Tia tanindrazana Mpiaro ny zo Mpianatra mazoto Tia fandriam-pahalemana Mpikajy ny tontolo iainana Tia kolontsaina
fiezahana ho hery velona ao amin'ny fianakaviana	Mena	Tia koja an-trano
filamatra ara-skotisma	Maitso	Tia fanatanjahan-tena Mpilasy Mpamalifaly Mpamory zava-madinika Tia fahadiovana

Ny endrika ivelany : lamba telozoro mirefy 4 sm x 2,5 sm avoakan'ny Foibe tily etoMadagasikara.

Sokajy

Misy sokajy 4, samy manana ny lokony avy isaky ny sokajiny

- Araka izany dia 18 aloha ireo talenta voafaritra ireo. Ny talenta mahakasika ny teknika rehetra dia mbola tsy ao fa mbola misy fandinihina sy fanatsarana izay atao. Efa misy vaomiera miandraikitra manokana izany, koa raha manana fanamarihana tiana atao isika dia aoka hanatona azy ireo (Filoha Noro, Tél 032 40 631 59, Filoha Mercia, Tél 034 42 426 76).
- Ireto talenta ireto dia azo vidiana ao Antsahamanitra :
  - Tia soratra masina
  - Mpamory zava-madinika
  - Tia fiompiana
  - Tia asa tanana

Ny ankoatra ireo dia mbola havoaka aoriana fa azo atolotra tsara ny lovitao kosa nefa na mbola tsy misy aza ny marika.

	_ V.Z
Talenta	Antsipiriany
mpanao sy tia asa tanana	- mahavita manao asa tanana tsara amin'ny alalan'ireo fitaovana samihafa - afaka mampita izay asa tanana tsotra indrindra amin'ireo namany - mahay manamboatra boatin-drakitra ho azy ary mikojakoja izany
tia fambolena	- mahafantatra ny fotoam-pambolena - mahafantatra voa azo volena - tia mamboly sy mikirakira voly madinika - mahafantatra momba ny zezika ankapobeny - mahay mamboly hazo fihinam-boa iray
tia fiompiana	- manana ary mahakolokolo biby fiompy iray - mahavita famangiana toeram-piompiana iray - mahafantatra ny sakafo mety sy tsy mety amin'ny biby ompiany
tia hira sy mozi- ka	- mahay mitendry na milalao zava-maneno iray tiany sy manavanana azy - mahay mamaky naoty tsotsotra ary azony lalaovina (tsofina na tendrena) - mahafantatra karazana mozika (fitaovana) - mahafantatra tononkira isan-karazany - mahatana feo tsara - mahay mampianatra hira amin'ny Andiany
Mpitari-dalana	-mahay ny marika tsongodia rehetra (signes de piste) ary mahatarika ny enina manara-dia azy ireo mandritry ny haza lehibe iray - mahay momba ny fifamoivoizana tsotra (code de la route) -mahafantatra tsara ny adiresy ilaina ao an-tanàna momba ny fifaneraserana ara-pokonolona (ben'ny tanàna, fokontany, hopitaly, postes, zandarmaria,mahafantatra ny tanàna manodidina (anarany, halavirany, tsenany, tokony ho isan'ny mponina,) - mahafantatra ny renivohitra fivondronam-pokontany eto Madagasikara
tia soratra masi- na	- mazoto mianatra sekoly alahady - mazoto mamonjy Fiangonana - mahay mivavaka amin'ny fotoana tsotra samihafa - mahafantatra tantara vitsivitsy ao amin'ny Baiboly ary mahay mampita izany amin'ny namany - mahay hira ao amin'ny Fihirana vitsivitsy
tia tanindrazana	- mahalala ireo rafitra ambony indrindra eto amin'ny firenena (fokontany, firaisana, fiv,) - mahalala ireo daty malaza eto amin'ny firenena - mahafantatra ny dikan'ny lokon'ny saina Malagasy - mahay ny hiram-pirenena andininy rehetra - mahalala ireo mpitondra lehibe eto amin'ny firenena (filoham-pirenena, filohan'ny governemanta, anarana ministra 2, ny depiote eo an-toerana, ny ben'ny tanàna,) - liana amin'ny vaovaon'ny firenena
mpiaro ny zo	- afaka manazava ny zon'ny ankizy - mahafantatra ary mandray anjara hatrany amin'ny andro iraisam-pirenena amin'ny zon'ny ankizy
mpianatra ma- zoto	- mianatra tsara any an-tsekoly sy ao an-trano (oh : mahazo naoty tsara na laharana tsara, manao enti-mody tsara) - mahay mikojakoja sy mandamina ny kahie sy ny bokiny - tia mamaky boky

Talenta	Antsipiriany
tia fandriam- pahalemana	 miaro ny zandry mpampihavana raha sendra misy tsy mifanaraka miezaka mampanjaka ny filaminan'ny Andiany hatrany manampy ny mpiandraikitra amin'ny fitandroana filaminana
mpikajy ny tontolo iainana	- mahalala ireo karazana loza ara-boajanahary - mahafantatra ireo fomba tokony hatao raha sendra misy loza ara-boajanahary - mahay sy mahafantatra ny anton'ny fambolen-kazo - tsy manarinary fako eny an-dalana - mahafantatra ny karazana harena an-kibon'ny tany - tsy manao maloto eny an-dalana
tia kolontsaina	mahalala anarana foko maro misy eto Madagasikara - mahalala ireo fomba malagasy nisy teo aloha sy hatramin'izao - afaka maneho foko 3 eo, amin'ny alalan'ny dihy, hira, fitafy, tia mozika na hainteny, na tononkalo na kabary kely mahay karazana ohabolana malagasy maro, karazana angano maro, ankamantatra maro
tia koja an-trano	- mahavita ny andraikiny mazava ao an-trano - mahalala ny drafitry ny ankohonana - mahavita mandamina irery ny entany ao an-trano - mahay mahandro vary sy laoka - mahafantatra ny zavatra tokony ho tandremana rehetra mba tsy hampidi-doza ao an- trano
tia fanatanjahan- tena	- manana fanatanjahan-tena iray tiana ary manavanana azy - mahalala ny fepetran'io lalao io sy ny mombamomba azy - afaka mampita io taranja io amin'ny namany
mpilasy	- manatrika lasy maromaro - mahalala ireo entana rehetra fitondra milasy - tia sy mahay koja an-dasy - mahay mahandro sakafo an-dasy - mahafantatra ny zavatra tokony ho tandremana any an-dasy
mpamalifaly	- mahay mitantara angano na hatsikana, na tantara kely na zavatra mahaliana amin'ny Andiany - mpanentana ny anjaran'ny Lovitao amin'ny afon-dasy - mpanentana ny takarivan'ny Andiany
mpamory zava- madinika	- manangona zava-madinika (akorandriaka, biby kely, hajia) - ary mandahatra azy ireo ara-dalàna sy ari-fomba - mahafantatra tsara izay zavatra tandremana amin'ny fanangonana - miezaka mandrakariva hampitombo sy hanatsara ireo zavatra voahangona
tia fahadiovana	- mahafantatra tsara momba ny fahadiovana ankapobeny (tena, fihetsika, fiainana andavan'andro, trano ipetrahana sy ny manodidina,) - mahafantatra sy afaka manazava tsara ny loza sy ny aretina ateraky ny loto, ny lalàn'ny fahasalamana, ny fiarovana amin'ny aretina - mahavita ny fanoroana rehetra amin'ny fanaovana lava-pako iray sy kabine an-dasy anankiray (tsy ny fanaovana trano akory fa ny toro-marika ho tanterahina) - mahafantatra ny fiarovana tsotra amin'ny areti-mifindra toy ny tiberkilaozy, ny aretin-kibo, tazo, bilarziaozy, kankana,

AMBARATONGA SY TALENTA SAMPANA MAITSO

1-ZAZAVAO

Manomboka eo amin'ny fotoana idirany ato amin'ny fikambanana (na idirany ato amin'ny Sampana Maitso raha efa nanao lovitao) ka ambara-pahavitany Faneken'ny Tily. Maharitra 3 na 4 volana eo izany fe-potoana izany, ary kendrena mba hanomezana azy ireto karazana asa ireto :

Mahay ny arahaba tily sy manazava izany

Mahay marika trongidia rehetra sy mahay mampiasa tsara azy ireo.

Mahay ny abidy Morse.

Mahay mampiasa sy mikojakoja ireo fitaovana fampiasan'ny tily: famaky, tsofa, angady ...

Mahavita fitaovana fampiasa amin'ny fiainana andavanandro, miainga amin'ny zava-misy eo antoerana : sotro amin'ny hazo, tady amin'ny taretra, asa tanimanga, ...

Mahalala ny toerana misy azy sy ny fampiasana ireo fitaovam-pifandraisana ho an'ny fiaraha-monina: paositra, hopitaly, famatsiana ...)

Mahavita manao fanatanjahan-tena ara-batana.

Mahalala sy mikajy ny fahadiovana

Mahay mikarakara voina madinika: ratra, kohaka, sery ..

Mahalala ny tantaram-pirenena, daty malazan'ny firenena sy ny dikan'izany na ny taloha na ny ankehitriny.

Mahalala ny rafim-pitondrana misy eo amin'ny firenena sy ny andraikiny

Mahay ny vavaky ny Tily.

Mahavaky toko vitsivitsy ao amin'ny baiboly izay milaza mombamomba ny Tompo Jesoa sy ny famonjeny : ohatra : Marka 2, Jaona 1, Lioka 15, lioka 19

Mahay ny vavaka nampianarin'ny Tompo.

Mahay nanasongadina ny mahazava-dehibe ny ankohonana aminy.

Mahalala ny zavatra tokony hataon'ny tsirairay ao amin'ny tokatrano mba hampirindra ny ankohonany.

Mahavita kisary tetiharana hatramin'ny razam-beny izay farany fantany.

Mahavita miady hevitra miaraka amin'ny sokajiny ary asongadiny amin'izany ireo asa amanandraikitra sahanin'ny tsirairay, ny lalao, ny fitafiana, ny hery.

Mahavita miresaka amin'ny sokajy miaraka aminy ny fivoarana tsapany voalohany eo amin'ny maha-lehilahy ary miresaka ny fahafantarany izany.

Mahavita manadihady irery ny lanjan'ny foto-tsakafo eo amin'ny toerana misy azy.

2-MPIKATROKA

Raha vao vita ny faneken'ny tily ambara-pahavitana ny dingan-dalana sy karazana asa takiana amin'ity ambatonga faharoa ity: ferana ho 10 na 12 volana ny faharetan'izany ka hitakiana amin'ilay ankizilahy ireto manaraka ireto:

Mahay vona 15 sarotrarotra sy ny fampiasana izany (fampitana entana, mpamonjy trano may, fampiasa an-tsambo, ...)

Mahalala sy mahay mampiasa iray amin'ny fitaovana enti-mamokatra (angadin'omby, hersa ...)

Mahay mamaha irery ary mamerina amin'ny laoniny fitaovana enti-mamokatra na milina tsotsotra iray fampiasa ao an-trano (fanalahidin-trano)

Mahay mamaky sari-tany sy karazana famantarana avaratra

Maharakakara tsara ny sakafon'ny mpiara-monina aminy.

Mahavita tady mahazaka, mandrary zozoro na vinda, mahay manafo trano bongo, ...

Manao fizahan-tany miara-droa ka mahay mitantara am-bava sy an-tsoratra ny zavatra hitany

tany.

Mahangon-javatra (vato, zava-maniry ary mahalala ny anarany ny nisy azy)

Mahafantatra izay mahasoa mombamomba izany.

Mahay milomano mahatratra 25 metatra.

Mahay miara-dia am-bisikileta

Mahalala mombamomba ny taranjam-panatanjahan-tena iray ary mahay milalao izany ara-dalana.

Mahay mikarakara ny folaka, tapaka, may, vaky rà.

Mahafantatra tsara ny dikan'ny marika tily entiny ary afaka manazava izany amin'ny olona hafa.

Efa nilasy mihoatra ny dimy andro, intelo raha kely.

Mahay mikojakoja tsara ny valan-tsokajiny

Mahalala tantaran'ny toerana honenany sy ny momba azy, olana misy, tsy fananan'asa, famatsiana, fahadiovana.

Mazoto mivavaka sy mamaky Baiboly

Mahavaky ny filazan-tsara efatra : Matio, Marka, Lioka, Jaona.

Nandray anjara tamin'ny fitarihana fiaraha-mivavaka ao amin'ny sokajy.

Mahay tsianjery ny anaran'ny boky rehetra ao amin'ny Baiboly

Mahavita manadihady ny areti-mifindra avy amin'ny firaisana sy ny hisorohana izany.

Mpitari-dresaka sy mandrindra izany mikasika ny fomba fahitany ny fihetsem-po amin'ny tokatranony, ny namany, ny olom-patany miaraka amin'ny sokajiny.

Mahay mamaritra miaraka amin'ny sokajiny ny atao hoe fiheveran-tena" sy "fahatokisan-tena" ary mitantara izany amin'ny alalan'ny sehatra roa . Mihen-danja ny fiheveran-tena. 2 miaka-danja ny fahatokisan-tena

Miara-mamantatra ny soa toavina sy ny fitondran-tena ary fahaizana manapa-kevitra miaraka amin'ny sokajy.

Manadihady any amin'ny manam-pahaizana midinika miaraka amin'ny sokajy mikasika ny lahy sy vavy ankehitriny sy ampitahana amin'ny 20 taona lasa.

Manadihady miaraka amin'ny sokajy ny filana fototra ao an-tokatrano, sakafo, rano, trano fitsaboana.

Mahavita miara-mamantatra amin'ny sokajy ny soatoavina sy ny fihetsika mety hisy akony eo amin'ny fitondran-tena sy ny fanampaha-kevitra ny mpiray taona, iadina hevitra.

3- MENAVAZANA

Raha vao hitan'ny mpiandraikitra fa mahatafita ireo karazana asa takiana amin'ny mpikaroka ilay zatovolahy dia tolorana ny ambaratongan'izany ary mahazo miroso amin'ny fanalana ity ambaratonga fahatelo ity izay mibanjina zavatra telo lehibe.

MANATANTERAKA IREO KARAZANA ASA VOALAHATRA

MANOMANA NY TALENTA TILY

MANOMANA NY FIAKARANA HO MPIANDALANA

Tsy misy fameram-potoana hentitra momba ny ambaratonga fahatelo ity, fa arakaraka ny fahakingan'ilay tovolahy sy ny fandaharana atolotry ny mpiandraikitra.

Raha tena mitaiza ny mpiandraikitra dia maharitra taona iray eo ho eo ny faharetan'ny fanomanana ambaratongan'ny MENAVAZANA, ka hitakiana ireto :

Mahay manao sarin-tany sy sarin-dalana

Mahay mamantatra ireo karazana kitana telo lehibe sy mampiasa izany eo amin'ny famantarandalana. Mahay tombana sy ny teknika amin'izany : haavo, halavirana, lanja.

Mahalala ny momba ny orin'asa iray (ara-pandaminana, teknika, fitantanana ...)

Mahalala ny fomba fambolena sy fiompiana ho fiariana (vary, anana, fitantanana ...)

Mahay manamboatra zavatra tsotsotra simba amin'ny fitaovana.

Mahay miremby ka manamboatra izany ho sakafon'ny sokajy

Mahavita mikarakara sakafo ara-pahasalamana.

Mahavita fizahan-tany irery ary mahavita manao tatitra momba izany eo amin'ny FKA aloha ary manoloana ny antoko rehetra avy eo

Manana andraikitra iray eo amin'ny asam-pamokarana atao sy sokajy ary mahatontosa tsara izany ho fitaratry ny hafa.

Efa nitarika LASIN-TSOKAJY IRAY, vita an-tsakany sy an-davany ny fandaharana na ny tatitra.

Mahay karazan-domano roa raha kely

Manala 50 kilometra am-bisikileta

Mahay mitondra lakana.na mananika tendrombohitra

Mahalala ny momba ny raokandro, mahay mamonjy olona tra-doza.

Mahay manazava amin'ny hafa momba ny fikambanana

Mahafantatra ny fiandohan'ny skotisma

Mahalala ny fomban-drazana sy ny ny heviny momba izany ary mahatahiry izany dia mampita azy amin'ny hafa.

Mahalala ny olana mipetraka eo amin'ny tantsaha sy mpiasa mamokatra (mpangalatra, aretimboly, fifamoivoizana ...)

Mahay manazava ny olana mipetraka iraisam-pirenena iray. (fandriam-pahalemana, fanodikodinana fiaramanidina, fanjanahan-tany sy fanonganana ...)

Mahay sy maharaka ny fiainam-pirenena

Mahay sy maharaka ny fiainam-pirenena

Mahavaky boky iray ao amin'ny Baiboly ka manazava izany.

Efa nandray anjara ny fitarihana fotoam-pivavahana nataon'ny antoko

Mahafantatra ny mombamomba ireo antoko-pinoana misy eto amintsika sy ny mpitarika ireo.

Afaka manambara tsotsotra ny tsapany momba ny Famonjena nataon'i Jesoa amin'ny namany.

Mahangona tahirin-kevitra mandritry ny iray volana eo ho eo mikasika ny mahalahy na mahavavy voalaza ao amin'ny gazety na radio, fahitalavitra

Mahavita mamakafaka ny fiovana ara-nofo sy toetra, ny fahaterahana sy fahafatesana

Mahay maneho ny fahamaotinany amin'ny mpiandraikiny na amin'ny namany na amin'ny fampisehoana na amin'ny lalao

Tia miresaka amin'ny mpiandraikitra mikasika io fahamaotinana io ka mikatsaka ny fampiharana izany mandritra ny 3 volana.

Mahavita mikajy ny ora fialan-tsasatry ny olona iray arakaraky ny taonany ao amin'ny fiarahamoniny ka manamarina izany raha mifanaraka amin'ny fahasalamany izany na tsia.

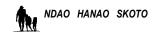
Mahay maneho ny fisongadinany na ao an-trano na any am-pianarana.

Mahavita maneho ny fihetsem-pony amin'ny lalao (aseho amin'ny lalao ny fomba hampitanao ny fihetseham-ponao ananan'ny olona)

Mitantara ny fihetsiny amin'ny manoloana ny famonoan'ny hafa ny zandriny amin'ireo mpiray sokajy aminy.

Mahalala ny karazam-panambadiana misy ary ny zava-takiana alohan'ny hirosoana.

Mahay mamakafaka miaraka amin'ny mpiray sokajy aminy ny mampifanatona ny tanora lahy sy vavy.

Mahafantatra ny tokony hatao mba hahatonga azy ho tena ray aman-dreny mendrika.

Fikolokoloana ary fitaizana ny fahalalana sy fahakingana ao amin'ny zatovo lahy tsirairay mba hivelaran'ny vatany, fanahiny, ny talenta.

TALENTA

1-FANATANJAHAN-TENA:

Mpanao baolina:

Mahay milalao baolina, mitsara sy mampianatra ny iray amin'ireto: kitra, basket, volley, pingpong, hand ball sns

Mahay mikarakara ireo vona tampoka mitranga eo am-pilalaovana baolina : safotra, tapaka, crampe, mandeha tevi-doha.

Mitandro hatrany ny firalahiana amin'ny lalao rehetra ataony.

Mpanao tolona:

Mahay milalao sy mitsara, mampianatra ny iray amin'ireto: moraingy, totohondry, tolona.

Na karazan'ny iray amin'ny "art martiaux"

Mpitaiza vatana

Mananika tendrombohitra na mivoy lakana, mahavita 50 km am-bisikilety tsy miato. Na milomano mahatratra 50 m.

Manao fitaizan-tena isan'andro, ary mahay "mouvements gymnastiques" maromaro

Havanana amin'ny fampiasan-tena, vikina, hazakazaka, fihanihana tady.

2- ZAVA-KANTO:

Mpahay zava-maneno

Mahay naoty na solfa

Mahay karazan-java-maneno telo raha kely ary mahay manamboatra ny simba

Nahaforina feon-kira iray manentana ny sokajy amin'ny zava-maneno.

Mpilalao

Mahay mihira sy mandihy vako-drazana maro

Mahay milalao an-dapihazo (tantara)

Mahay mampianatra ny mpiray sokajy hilalao (mise en scene)

Mpanentana afon-dasy, afom-pifaliana, takariva amorom-patana.

Mahay mitantara ka mahasintona ny mpihaino rehetra.

Manana saina tia karokaroka

Mpanao haisoratra

Nahaforina tononkalo na asa soratra iray ka afaka mamaofivaofy izany amin'ny hafa.

Manana tahiry tsotsotra momba ny asa soratra Malagasy ka nangonin'ny tenany manokana (20 raha kely indrindra)

<u>Vakoka</u>

Manana fitehirizana na firanketana karazam-bakoka iray : vola fahiny, hajia, kojakojan-trano, mahafantatra ireo fombafomba sy ny dikany nentim-paharazana : famadihana, fanorona, ala volon-jaza.

Mahay mikabary mirakitra hain-teny : na ohabolana misy ny fahendren'ny Ntaolo,

Mahalala angano vitsivitsy.

Mpanao sary

Manana fitiavana sy mahay mampiasa izany mikasika ny hoso-doko, ny fanaovana sary sikotra, na volavola tanimanga.

Mahavita asa iray mivaingana ho an'ny sokajy eo amin'izay zavatra voalaza etsy ambony.

Mitarika sahan'asa sy mampianatra momba izany.

3- ASA TANANA:

Mpanjaitra

Manana fitaovana tena fitondra miasa, milasy

Mahay manambatra ny rovitra, manosoka, manampina, mametaka bokotra

Mahay mandidy sy manambatra akanjo iray tsotsotra

Mahavita fanamiana tily iray.

Mpikojakoja

Mahay manamboatra ny simba madinidinika : famataran'andro, jiro fanao am-paosy.

Mahay manamboatra zavatra: baolina baoritra, vy, hazo, bararata

Mahita hevitra hanatontosana zavatra iray manokana : tsy fahampiam-pitaovana

Mpandrafitra

Manana fitaovana enti-mandrafitra

Mahafantatra karazan-kazo fanaovana fanaka sy ny fikarakarana azy.

Mahay manatsofa, mamankona, manamboatra, mandoko

Mahavita rafitra iray ho an'ny sokajy na ho an'ny antoko, na ho an'ny tokantrano, seza, latabatra, fitoeram-boky.

Mpanefy

Manana fitaovana faninginana

Mahay manampina vilany, vilia

Mahay manamboatra zavatra vita amin'ny vy fotsy : Maharitrafo, fitoeran-jiro.

Manao zavatra iray vita amin'ny vy ho an'ny sokajy na antoko, na ho an'ny fianakaviana iray.

Mpandrary

Mahafantatra ireo karazan-javatra azo handrariana ao amin'ny faritra misy ny tena.

Mahafantatra ireo karazana fitaovana entina manenona, afaka manazava izany sy ny fomba fampiasana azy

Manana rary mirefy 1 x 0.5 m misy ny anaran'ny sokajy.

4- HAIRAHA:

Tao-trano

Mahafantatra ireo karazana fitaoyana fanaoyan-trano.

Mahafantatra ny momba ny fanaovan-trano "Béton", lalotra.

Mahavita birikiy 100 (tany na tanimanga)

Mandatsaka biriky sy mandalotra.

Simika

Mahay manamboatra karazam-panafody 10 amin'ny raokandro Malagasy ahazoana mitsabo : ratra, aretina, ...ary manana firaketana an-tsoratra momba izany.

Mahalala ranon-javatra isan-karazany fanalana tasy.

Mahalala ny ilan'ny zava-mananaina ny hazavana, ny hafanana, ary ny zava-boaary sy ny famokarana.

Mahay fomba 3 fanadiovana rano hosotroina an-dasy.

Teknika skoto

Manana firakentana an-tsoratra ny teknika stoko iray izay ahitana ireto : ny endriny, ny fampiasana azy, ny tombontsoa azo avy aminy.

Mahay vona 30 karazany.

Mandefa sy mandray hafatra amin'ny fomba isan-karazany, mahavita koja an-dasy ilaina.

Za-draharaha amin'ny tombana.

Herim-baratra

Mahay ny dikan'ireo teny fampiasa momba ny jiro : intensité, voltage, puissance ary mampianatra izany.

Mahay mijery sy manamboatra ny simba amin'ny jiro ao amin'ny efitrano

Mahay mitarika jiro ao amin'ny efitra iray, fil, interrrupteur, douille.

Mahaforina fitaovana tsotsotra mandeha amin'ny herinaratra.

Mekanika

Mahafantatra ireo fitaovana ilaina andavanandro sy ny fampiasana azy.

Mahay manamboatra ireo kojakoja madinika amin'ny fiara.

Manampy sy manolo kodiarana

Manadio karibiratera, manolo bougie.

5- FAMOKARANA:

Mpamboly

Manana firaketana misy tonon-taom-pamokarana ao amin'ny faritra misy ny tena.

Afaka mampianatra karazam-pambolena ao amin'ny faritaniny.

Afaka mampianatra karazam-boly 3, mamboly, zezika, ny fikarakarana isan-karazany.

Mpiompy

Manana biby fiompy iray, ary mahakarakara izany tsara : akoho amam-borona, kisoa, tantely.

Mahafantatrra ireo karazan-tsakafo fanome ny biby fiompy isan-karazany ary mahalala ny tokony hatao amin'izany.

Mahavita zavatra ilaina amin'ny tenan'ny biby fiompy : savoka, ranomena.

Mpihaza

Mahay manamboatra fitaovam-pihazana, harato, jono, fandrika

Mahafantatra ny toerana sy ny vanin-taona fihazana.

Mahazo haza hilaofan'ny sokajy indray homana.

6- FIARAHA-MONINA

Mpilasy

Mazoto milasy ary mahavita irery ireo koja rehetra entina milasy.

Mahay ny fombafomba sy fitandremana rehetra any an-dasy, tobim-pilasiana, manao koja, ny rano tsy azo sotroina.

Manangana tranolay irery ho an'ny sokajy.

Mpandalina Soratra Masina

Mahay manomana sy mitarika fotoam-pivavahana, fivoriana, lasy, fiangonana.

Mahay manazava andalana avy ao amin'ny Soratra Masina, nandray anjara mivantana tamin'ny fitoriana ny filazantsara, fampielezana ny Baiboly, lasy, fitoriana.

<u>Mpitarika</u>

Mahalala ny vontoatin'ny firehan-kevitra politika izoran'ny firenena, ny rafim-pitondrana sy ny fifandraisana amin'ny any ivelany.

Mahafantatra ny tokony hatao amin'ny maha olom-pirenena azy.

Mahay mametraka tsara ny fotoana hanaovana vazivazy, na ilana fihenjanana, na ilaina fahamaontinana, ao amin'ny fiaraha-monina misy azy.

Manao famelabelaran-kevitra momba ny olana ara-piahara-monina iray, mikasika ny sokajy ary mamintina sy mandrindra ny ady hevitra mikasika izany.

Mpandinin-javatra

Manao fandinihan-javatra araka ny fotoany : zava-maniry, biby, ary manana firaketana an-tsoratra

momba ny karazan-javatra manan'aina.

Mahay manombana toetran'olona, elanelana, haavo, fotoana ...

Manana fitadidiana : anarana, endrika.

Mahay mamantatra sy manaraka karazan-javatra amin'ny alalan'ny vavahadin-tsaina 5 (tsapa, tsiro, fofona, feo, hita)

Mpitarin-dalana

Mahay mampiasa ireto teknika ireto : trongidia, mari-dalana, lalam-pifamoivoizana, famakiana sarin-tany.

Mahay fomba samy hafa entina mahafantatra ny avaratra.

Mahafantatra tsara ara-tantara ny tanàna misy azy sy ny manodidina azy : tantara, fomba ary manazava izany amin'ny hafa.

Mpamoniy vona

Mahalala ny lalàna folon'ny fahasalamana sy ny fampiharana azy.

Manana vatakely misy ireo fanafody sy fitaovana fitsaboana maika.

Fahaizana mitsabo vaky rà, ratra, may, torana, safotra, folaka, tapaka, ratra sy aretina madinika.

Manana ny toetran'ny mpamonjy voina: fahatoniana, filaminana, ...7 principes de secouristes.

Mazoto mampianatra sy mandalina momba izany.

Mahay mampihatra ny lalàn'ny fiarovana sy fahadiovana

7- ZAVABOAARY:

Toetr'andro

Mahalala ny fizaran-taona eto amin'ny firenena sy ny toetry ny zava-boaary araka izany vanimpotoana izany.

Mahay mamantatra ny fiavian'ny rivotra eo amin'ny toerana misy azy.

Mahafantatra tsara ny teny fampiasa momba ny toetr'andro.

Mahalala ny fepetra sy fitandremana tokony hatao manoloana ny toetr'andro: rivo-doza, toetr'andro.

Tia zava-maniry

Manana firaketana misy karazan-java-maniry 30 raha kely ka ahitana ireto zavatra ireto: anarany, santionany, toerana sy fotoana ahitana azy, fampiasana azy ara-pitsaboana na ny loza mety haterany...

Mahay manavaka ny azo hanina sy ny tsy azo hanina rehefa mandeha mianala.

Mikolokolo ny zava-maniry ao an-tanana

Mahafantatra tsara ny fiarovana ny zava-maniry, efa namboly hazo.

Tia biby

Manana biby fiompy ao an-trano

Mahakarakara izany tsara

Mahafantatra karazam-boron-dia 5 amin'ny alalan'ny feony

Manana firaketana iray misy karazam-borona 15 sy karazam-bibidia hita eto Madagasikara ka ahitana ireto : anarana, diany, lokony, sakafony ary ny fombafombany.

Mahafantatra ireo tokony hatao amin'ny aretina madinika mpahazo ny biby fiompy an-trano.

8- FIAINAM-PIANAKAVIANA:

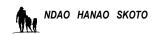
Mpitaiza

Mampiseho ny fomba fampandroana zaza.

Mikarakara sakafon-jaza ary manazava ireo fepetra rehetra tokony ho raisina amin'izany.

Mampiseho fomba famahanana ny zaza.

Mahafantatra sy mampiseho ny fomba fampiasa taloha sy ireo faritra tokony asiana izany amin'ny

zaza rehefa mandro

Mampiseho ny fikarakarana sy fampiankanjona ara-dalana ilay zaza.

Ny fanatampiazana azy ary ny fipasoana sy ny fomba fandaminana izany.

Nitaiza zaza fara fahakeliny in-dimy ka nahazo fankasitrahana avy amin'ny ray aman-dreny.

Fitaizana ny maha lahy sy vay

Mpiady amin'ny fidorohana

Mamantatra ny karazan-java-mahadomelina 3 tena fahita any amin'ny toerana misy ny tena.

Milaza amin'ny an-tsipirihany ny zavatra fifohan'ny olona manodidina ny tena sy ny akora ampiasaina amin'izany. Diniho miaraka amin'ny mpiasan'ny fahasalamana ny voka-dratsin'ny paraky sy ny sigara eo amin'ny tenan'ny olombelona, eo amin'ny fiaraha-monina sy ny tontolo iainana.

Mitanisa ny zava-pisotro misy alikaola ao amin'ny faritra misy ny tena, ary manadihady ny fomba nanamboarana azy ireo.

Maneho amin'ny alalan'ny fihetsika sy ny fiteny ny fomba ahazoana mitaona ny namana tsy hanohy hikasika sigara intsony.

Mpanolon-tsaina

Mamaritra ny teny hoe "Fahamaontinana" ary manazava ny fiovana hita eo amin'ny olona mandritra izany.

Milaza ny taovam-pananahan'ny vavy sy ny lahy sy ny firindram-pananahana.

Manao famelabelaran-kevitra arahim-panotaniana mikasika ny ara-nofo (sexe) raha mbola tena tanora loatra ilay ankizy resahina amin'izany sy izay mety ho vokany.

Fanampiana ny zaza tsy ampy taona

Mamantatra ny isan'ny zatovovavy tsy mianatra intsony noho ny fitondrana vohoka tao anatin'ny roa taona nifanesy.

Ataovy ny tsirimirahabo (Tableau des statistiques) maneho ny antony mahatonga ny ankizy tsy hianatra intsony.

Fanabeazana ara-pahasalamana

Mahafantatra ny karazan-kankan'ny olombelona ary manazava fomba famaliny io eo amin'ny fahasalamana sy ny fitombon'ny zaza.

Mamatantra ny laharany ahazoana rano fisotro ao an-tanana ary manazava ny fomba atao ahazoana rano fisotro ao an-trano.

Manazava ny fomba mahatonga ny tazo sy ny fihitarany ary ny fomba atao hiarovana ny fihitaran'io aretina io .

Mandrafitra miaraka amin'ny mpiasan'ny fahasalamana ny programa mikasika ny fanabeazana ara-pahasalamana ho an'ny mponina eo an-tanana.

Fitaizana amin'ny maha-lahy na maha-vavy

Manadihady ny fitombon'ny fanambadiana lasa aloha (mariage précoce)

Milaza ny lafy tsara sy ny lafy ratsiny eo amin'ny zatovo malady manambady.

Mitady olona afaka hanazava ireo lafy tsara sy ratsiny ireo amin'ny "fanambadiana lasa aloha".

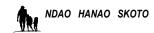
Mikajy mponina

Mamatantra ny isan'ny mponina ao amin'ny vohitra misy ny tena.

Ny tanàna, ny rafitra ary ny firenena

Omeo ny daty nahazoana ireo tarehi-marika ireo,

Manao saritanin'i Madagasikara ary atao ao ny fizaram-paritra ara-panjakana miisa 6 (araka ny safidy) sy ny anaran'ny foko monina ao amin'ny faritra isanisany. Omeo koa ny hakitroka (densité)

isa-paritra.

Manomeza antony mahatonga ny olona hifindra monina ho any an-tanan-dehibe (manome 10) Manadihady ny mahatonga ny olona hisafidy ny hipetraka an'ala, an-dohasaha, amin-tany lava volo, tany lemaka, an-tendrombohitra.

Ary omena ny mpiandraikitra anao ny vokatry ny fanadihadiana ny olona hiala ny firenena ka hifindra monina any amin'ny firenen-kafa.